ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 26.5.2004
COM(2004) 397 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Ετήσια έκθεση 2002-2003
και
Αναφορά σχετικά με την εμπειρία που αποκτήθηκε μετά την πάροδο ενός έτους από την εφαρμογή του νέου μέσου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόλογος ... 3

Ιστορικό ... 4

1. Η απάντηση της Επιτροπής στις πλημμύρες του καλοκαιριού 2002 ... 4

2. Ο Κανονισμός του Συμβουλίου για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ... 5

3. Θέματα προϋπολογισμού: Χρηματοδότηση της αλληλεγγύης ... 7

Μέρος 1: Ετήσια Έκθεση 2002-2003 ... 8

1. Εφαρμογή του Ταμείου το 2002 ... 8

2. Εφαρμογή του Ταμείου το 2003 ... 10

Μέρος 2: Πώς εφαρμόστηκε ο κανονισμός ... 15

1. Γενικές έννοιες ... 16

2. Κατ' εξαίρεση παρέμβαση του Ταμείου ... 22

2.1. Το κριτήριο της γειτονικής χώρας ... 22

2.2. Περιφερειακές καταστροφές ... 23

3. Προσδιορισμός του ποσού της ενίσχυσης ... 25

Συμπεράσματα ... 27

Συνολική αξιολόγηση της εφαρμογής του Ταμείου ... 27

Επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές για μελλοντική δράση ... 28

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΑ ... 30

Προσάρτημα 1: Αιτήσεις προς το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2002 ... 30

Προσάρτημα 2: Αιτήσεις προς το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2003 ... 31

Προσάρτημα 3: Συνοπτικό Έντυπο Αίτησης ... 33

Προσάρτημα 4: Κατευθυντήριες οδηγίες για τις Αιτήσεις ... 38

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης[1] ιδρύθηκε ως απάντηση στις καταστροφικές πλημμύρες που έπληξαν την κεντρική Ευρώπη το καλοκαίρι του 2002 και άρχισε να λειτουργεί στις 15 Νοεμβρίου 2002[2]. Το Άρθρο 12 του Κανονισμού προβλέπει την υποβολή έκθεσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τη δραστηριότητα του Ταμείου το προηγούμενο έτος. Η πρώτη αυτή ετήσια έκθεση καλύπτει τη χρονική περίοδο των 6 εβδομάδων από την ίδρυση του Ταμείου μέχρι το τέλος του 2002 και το έτος 2003.

Η εφαρμογή του Κανονισμού στην περίπτωση των 15 αιτήσεων που υποβλήθηκαν από το Νοέμβριο του 2002[3] απαιτούσε ερμηνεία στο συγκεκριμένο πλαίσιο της εν λόγω θεομηνίας. Το Συμβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή να καταρτίσει έκθεση σχετικά με τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για την εφαρμογή του Κανονισμού κατά το πρώτο έτος. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί σε δύο σημεία: (1) τη σκοπιμότητα και την αιτιολόγηση της μεθόδου που εφάρμοσε η Επιτροπή για τον καθορισμό του ποσού της ενίσχυσης κατά περίπτωση και (2) στον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή εφάρμοσε τα ειδικά κριτήρια των διατάξεων του Κανονισμού στην περίπτωση της κατ' εξαίρεση κινητοποίησης πόρων του Ταμείου για «περιφερειακές θεομηνίες»[4].

Η ακόλουθη έκθεση αποτελείται επομένως από δύο κύρια μέρη: Το πρώτο μέρος εξετάζει τη δραστηριότητα του Ταμείου το 2002 και το 2003. Το δεύτερο μέρος επικεντρώνεται στη μέθοδο που αναπτύχθηκε από την Επιτροπή για την εφαρμογή του Κανονισμού. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στα κριτήρια έκτακτων περιφερειακών θεομηνιών και στη μέθοδο καθορισμού του ποσού της ενίσχυσης.

---

1 Εφεξής αναφέρεται ως «Ταμείο».

2 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου της 11ης Νοεμβρίου 2002 για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΕ L 311/3, 14.11.2002, εφεξής αναφέρεται ως «Κανονισμός».

3 Βλέπε συνοπτικούς πίνακες στα Παραρτήματα 1 και 2

4 Άρθρο 2 (2) τελευταίο στοιχείο

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΙΣ ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ 2002

Οι διαστάσεις που πήραν οι πλημμύρες στην κεντρική Ευρώπη το καλοκαίρι του 2002 ήταν άνευ προηγουμένου. Πολλοί άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους και μόνο οι ζημίες που προκλήθηκαν στην Αυστρία, τη Δημοκρατία της Τσεχίας και τη Γερμανία, καθώς και σε περιοχές της νότιας Γαλλίας λίγες εβδομάδες αργότερα, ανήλθαν στο ποσό των 15 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η κοινωνικοοικονομική υποδομή ολόκληρων περιφερειών διαταράχθηκε και η φυσική και πολιτιστική κληρονομιά υπέστη πλήγμα.

Πολύ σύντομα κατέστη προφανές ότι χρειαζόταν μια απάντηση αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης πέραν της μέγιστης αξιοποίησης των υφιστάμενων κοινοτικών μέσων. Εντός δύο εβδομάδων από τη «διάσκεψη για τις πλημμύρες» στις 18 Αυγούστου στο Βερολίνο, κατά την οποία συναντήθηκαν οι αρχηγοί κυβερνήσεων των χωρών που είχαν πληγεί με τη δανική Προεδρία, τον Πρόεδρο και άλλα μέλη της Επιτροπής, η Επιτροπή υπέβαλε ανακοίνωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.[5] Στην εν λόγω ανακοίνωση η Επιτροπή πρότεινε τη δημιουργία ενός νέου, ειδικού μέσου με διαδικασίες χρηματοδότησης ειδικά προσαρμοσμένες για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων μειζόνων καταστροφών μέσω ταχείας κινητοποίησης νέων πόρων.

Σύμφωνα με την πρόταση αυτή, το νέο κοινοτικό μέσο συμπληρώνει τις προσπάθειες των εμπλεκόμενων χωρών και καλύπτει μέρος των κρατικών δαπανών για την αντιμετώπιση της καταστροφής. Το Ταμείο χορηγεί έκτακτη ενίσχυση σε οποιαδήποτε περιοχή έχει πληγεί από μείζονα καταστροφή, ανεξαρτήτως του πού έχει υπαχθεί η περιοχή αυτή στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων. Το ποσό της ενίσχυσης είναι σχετικό με το μέγεθος της καταστροφής και λαμβάνει υπόψη και τη σχετική ευημερία των συγκεκριμένων περιοχών.

Η δράση του Ταμείου επικεντρώνεται κυρίως στη βραχυπρόθεσμη αναδόμηση των κατεστραμμένων υποδομών, συμπεριλαμβανομένης της προσωρινής στέγασης και της άμεσης διασφάλισης των κατεστραμμένων υποδομών πρόληψης, όπως είναι τα φράγματα και τα αναχώματα. Οι πόροι του Ταμείου χορηγούνται μετά από αίτηση της πληγείσας χώρας ως συνολική ενίσχυση έκτακτης ανάγκης. Το αν μια καταστροφή έχει διαστάσεις που δικαιολογούν παρέμβαση σε ευρωπαϊκό επίπεδο και το ποσό της ενίσχυσης, κρίνεται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Η χορήγηση της ενίσχυσης πραγματοποιείται με ευθύνη της σχετικής χώρας και των εμπλεκόμενων περιοχών. Το Ταμείο υπάγεται στους συνήθεις κοινοτικούς κανόνες περί δημοσιονομικής ενίσχυσης, οι οποίοι περιλαμβάνουν και θέματα ελέγχου.

---

[5] «Η απόκριση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας όσον αφορά τις πλημμύρες στην Αυστρία, τη Γερμανία και σε ορισμένες υποψήφιες χώρες», COM (2002) 481 τελικό, 28.8.2002

Όπως συζητήθηκε στη συνάντηση του Βερολίνου, το Ταμείο θα ιδρυόταν και θα λειτουργούσε το συντομότερο δυνατόν και σε πρώτη φάση θα διέθετε τουλάχιστον 500 εκατομμύρια ευρώ. Το Ταμείο μπορεί να επεκταθεί σε χώρες με τις οποίες έχουν δρομολογηθεί οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης.

Στην ειδική συνεδρίαση που συγκάλεσε η δανική Προεδρία στις 29 Αυγούστου 2002, οι εκπρόσωποι των κρατών μελών υποστήριξαν ομόφωνα την ιδέα της δημιουργίας ενός ειδικού κοινοτικού μέσου για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων μειζόνων καταστροφών μέσω ταχείας κινητοποίησης νέων πόρων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε επίσης την πλήρη υποστήριξή του για τη δημιουργία ενός ειδικού κοινοτικού μέσου και υποσχέθηκε να εξετάσει άμεσα τις προτάσεις.

Χάριν πληρότητας υπενθυμίζεται ότι από το 1977 έως το 1997 ο προϋπολογισμός της Κοινότητας περιείχε ειδικό κονδύλιο για τη χορήγηση ενίσχυσης έκτακτης ανάγκης σε πληθυσμούς της Κοινότητας που είχαν πληγεί από φυσικές κυρίως καταστροφές[6]. Κατά μέσον όρο το κονδύλιο αυτό διέθετε πέντε εκατομμύρια ευρώ ετησίως. Κατόπιν επανειλημμένης άσκησης κριτικής από το Κοινοβούλιο ότι δεν δικαιολογείται μόνιμη διάθεση πόρων, δεδομένου του απρόβλεπτου των δαπανών που συνδέονται με έκτακτα γεγονότα, και λαμβάνοντας υπόψη το αβάσιμο από νομικής άποψης, η Επιτροπή έπαυσε να προτείνει την ψήφιση του κονδυλίου από το 1998. Επιπλέον, η περιορισμένη διαθεσιμότητα δημοσιονομικών πόρων είχε ως αποτέλεσμα η κοινοτική ενίσχυση να έχει στις περισσότερες περιπτώσεις συμβολικό χαρακτήρα και αμφισβητήθηκε από το Κοινοβούλιο για λόγους επικουρικότητας.

2. Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Στις 18 Σεπτεμβρίου 2002, σε λιγότερο από τρεις εβδομάδες από τη δημοσίευση της Ανακοίνωσης, η Επιτροπή υπέβαλε την πρότασή της για τη δημιουργία του νέου Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης[7] βάσει του Άρθρου 159(3) της Συνθήκης, το οποίο απαιτεί ομόφωνη θέσπιση στο Συμβούλιο και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, καθώς και βάσει του Άρθρου 308 της Συνθήκης, το οποίο απαιτεί ομοφωνία στο Συμβούλιο και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Στο Συμβούλιο η πρόταση συζητήθηκε από ομάδα ad hoc η οποία απαρτιζόταν κατά κύριο λόγο από μέλη της επιτροπής προϋπολογισμού του Συμβουλίου. Οι συζητήσεις χαρακτηρίστηκαν από την επιθυμία επίδειξης αλληλεγγύης και έγκαιρης θέσπισης του νέου μέσου προκειμένου να κινητοποιηθούν οι πόροι του Ταμείου για τις τέσσερις θεομηνίες που οδήγησαν στην δημιουργία του πριν το τέλος του έτους. Ελήφθη επίσης υπόψη, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, το γεγονός ότι το νέο μέσο πρέπει να αποτελεί μόνο έσχατη λύση και ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα διασφάλισης προς αποφυγήν της συχνής χρήσης του.

---

6 Κονδύλιο B4-3400, «Ενισχύσεις επείγουσας ανάγκης σε πληθυσμούς της Κοινότητας που έχουν πληγεί από καταστροφές»

7 Πρόταση Κανονισμού του Συμβουλίου για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, COM (2002) 514 τελικό, 18 Σεπτεμβρίου 2002

Παράλληλα η Επιτροπή διαπραγματεύθηκε με το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο την επανεξέταση της διοργανικής συμφωνίας, ώστε να διατεθούν οι αναγκαίοι πόροι του προϋπολογισμού. Η αποδοχή από το Κοινοβούλιο της νομικής βάσης - Κανονισμός Συμβουλίου – αποτελούσε εκ των πραγμάτων προϋπόθεση για την υιοθέτησή του.

Η Έκθεση Berend[8] στην οποία εκφράζεται η υποστήριξη του Κοινοβουλίου για την πρόταση της Επιτροπής υιοθετήθηκε από την Ολομέλεια στις 8 Οκτωβρίου 2002. Ακολούθησε ευνοϊκή Απόφαση της Επιτροπής των Περιφερειών[9] και θετική Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[10].

Ως αποτέλεσμα της τριμερούς συνεδρίασης (βλέπε και κεφάλαιο 3 παρακάτω) η οποία πραγματοποιήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 2002 εισήχθηκαν τροποποιήσεις στην πρόταση της Επιτροπής, οι σπουδαιότερες εκ των οποίων ήταν:

– Το πεδίο εφαρμογής του Ταμείου περιορίστηκε «κυρίως» στις μείζονες *φυσικές* καταστροφές και όχι στις μείζονες *φυσικές, τεχνολογικές ή περιβαλλοντικές* καταστροφές όπως είχε προταθεί από την Επιτροπή

– Το όριο για τις μείζονες καταστροφές αυξήθηκε σημαντικά από ζημίες που εκτιμώνται άνω του 1 δισεκατομμυρίου ευρώ, σε τιμές του 2002, ή άνω του 0,5% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕγχΠ) σε ζημίες που εκτιμώνται πλέον των 3 δισεκατομμυρίων ευρώ σε τιμές 2002 ή άνω του 0,6% του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος (ΑΕΕ)

– Τα κριτήρια για την κατ' εξαίρεση κινητοποίηση του Ταμείου στην περίπτωση περιφερειακών καταστροφών όπου η ζημία παραμένει κάτω από το όριο (αποκαλούνται ποιοτικά κριτήρια) έγιναν πιο αυστηρά και η συνολική ετήσια διάθεση για τέτοιες επιδοτήσεις περιορίστηκε στα 75 εκατομμύρια ευρώ. Η μάλλον ανοικτή διατύπωση της πρότασης («Σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να στηριχθεί αίτηση για πόρους του Ταμείου και λόγω του γεγονότος ότι επλήγη σημαντικό τμήμα του πληθυσμού της εν λόγω περιφέρειας ή του εν λόγω κράτους») τώρα έχει ως εξής:

  «…μια περιοχή μπορεί επίσης να απολαύει ενίσχυσης από το ταμείο, εφόσον η εν λόγω περιοχή επλήγη από τεράστια καταστροφή, κυρίως φυσική, που έπληξε το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της και είχε σοβαρές και μακροχρόνιες επιπτώσεις για τις συνθήκες διαβίωσης και για την οικονομική σταθερότητα της περιοχής. Η πλήρης ετήσια ενίσχυση, δυνάμει του παρόντος εδαφίου, περιορίζεται, κατ' ανώτατο όριο, στο 7,5 % του ετήσιου διαθέσιμου ποσού του Ταμείου. Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται στις απομακρυσμένες ή απομονωμένες περιοχές, όπως οι νησιωτικές και οι εξόχως απόμακρες, όπως ορίζονται στο άρθρο 299 παράγραφος 2 της συνθήκης. Η Επιτροπή εξετάζει με άκρα αυστηρότητα τις αιτήσεις που υποβάλλονται δυνάμει του παρόντος εδαφίου»

---

8 Εκθεση σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Επιτροπή Περιφερειακής Πολιτικής, Μεταφορές και Τουρισμός A5-0341/2002 τελικό

9 Ψήφισμα της Επιτροπής Περιφερειών σχετικά με τις πρόσφατες πλημμύρες στην Ευρώπη και την ίδρυση Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, CoR 294/2002 τελικό, 10 Οκτωβρίου 2002

10 Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την Πρόταση Κανονισμού του Συμβουλίου για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, CES 1185/2002, 25 Οκτωβρίου 2002

– Η προθεσμία υποβολής αίτησης παρατάθηκε από δύο μήνες σε 10 εβδομάδες

– Οι επιλέξιμες ενέργειες παρέμειναν ουσιαστικά αμετάβλητες, ωστόσο εισήχθη διάταξη σύμφωνα με την οποία οι καταβολές από το Ταμείο περιορίζονται κατ' αρχήν στην αποκατάσταση ζημιών *που δεν ασφαλίζονται*.

– Οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές εξαιρέθηκαν από τη συμμετοχή τους μαζί με την Επιτροπή και τη δικαιούχο χώρα στη συμφωνία εφαρμογής της επιδότησης

– Η περίοδος για την εφαρμογή της επιδότησης μειώθηκε από δύο σε ένα έτος

– Διαγράφηκε η διάταξη σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή θα είχε την αρμοδιότητα να προτείνει κατ' εξαίρεση συμπληρωματική επιδότηση, εάν οι ζημίες αποδειχθούν σημαντικά μεγαλύτερες από την αρχική εκτίμηση. Εισήχθη νέα διάταξη για την αντίθετη περίπτωση ζημιών οι οποίες είναι σημαντικά μικρότερες σε σχέση με την εκτίμηση, οπότε το αντίστοιχο ποσό θα πρέπει να επιστραφεί από τη δικαιούχο χώρα.

Στις 11 Νοεμβρίου 2002 ο νέος Κανονισμός για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο και τέθηκε σε ισχύ στις 15 Νοεμβρίου, την επόμενη μέρα της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα.

3. ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Για να είναι δυνατή η χρήση του νέου Ταμείου, του οποίου οι πόροι κινητοποιούνται εκτός του κανονικού προϋπολογισμού της Ε.Ε. απαιτούνται δύο βήματα: να δημιουργηθεί μια διαδικασία και ένα χρηματοδοτικό μέσο διάθεσης των πόρων, καθώς και ένα κονδύλιο στο οποίο θα μεταβιβάζονται οι πόροι για την εφαρμογή των επιδοτήσεων.

Μέσω της δημιουργίας ενός νέου μέσου ευελιξίας για τις καταστροφές κατέστη δυνατή η αντιμετώπιση απρόβλεπτων και εξαιρετικών περιπτώσεων διατηρώντας ταυτόχρονα τα ανώτατα επίπεδα των δημοσιονομικών προοπτικών του Βερολίνου. Το νέο μέσο θεσπίστηκε με αναθεώρηση της διοργανικής συμφωνίας που είχε συναφθεί στη τριμερή συνεδρίαση της 7^{ης} Νοεμβρίου 2002, όπου καθορίστηκαν οι κανόνες της κινητοποίησής του. Προβλέπεται η κινητοποίηση του Ταμείου εντός ετήσιου ανώτατου επιπέδου 1 εκατομμυρίου ευρώ, εκτός των σχετικών επικεφαλίδων της δημοσιονομικής προοπτικής στο πλαίσιο της οποίας οι αναγκαίοι πόροι μπορούν να απαιτηθούν μόνο σε περίπτωση κινητοποίησης.

Τα νέα κονδύλια βρίσκονταν στην Επικεφαλίδα 3 (κονδύλιο B2-400) των δημοσιονομικών προοπτικών και στην Επικεφαλίδα 7 (κονδύλιο B7-090) για χώρες που συμμετέχουν σε διαπραγματεύσεις προσχώρησης.

ΜΕΡΟΣ 1: ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2002-2003

1. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΟ 2002

Ενώ η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαπραγματεύονταν τον προτεινόμενο Κανονισμό, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τις αρχές της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Τσεχίας, της Γαλλίας και της Γερμανίας, προετοίμαζε ανεπίσημα την κινητοποίηση του Ταμείου για τις εν λόγω χώρες. Αιτήσεις παρελήφθησαν και αναλύθηκαν ανεπίσημα και, ανάλογα με την περίπτωση, αναζητήθηκαν περαιτέρω στοιχεία.

Παράλληλα, αναπτύχθηκαν πρότυπα τυποποιημένων αποφάσεων επιδοτήσεων και συμφωνιών εφαρμογής, καθώς και μέθοδος καθορισμού του ποσού των επιδοτήσεων (βλ. Μέρος 2 κεφάλαιο 3).

Έτσι κατέστη δυνατή η υποβολή πρότασης στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ως αρμόδιας αρχής προϋπολογισμού, ένα σχέδιο διορθωτικού και συμπληρωματικού προϋπολογισμού για την κινητοποίηση του Ταμείου μόλις δύο μέρες μετά την υιοθέτηση του Κανονισμού[11]. Οι αιτήσεις συνοψίστηκαν ως εξής (βλ. συνοπτικό πίνακα στο Προσάρτημα 1):

«**Γερμανία**: Η πρώτη ζημία που προκλήθηκε από τις πλημμύρες καταγράφηκε στις 10 Αυγούστου 2002. Περισσότερα από 337 000 άτομα και πάνω από 10 000 επιχειρήσεις επλήγησαν άμεσα, ενώ απομακρύνθηκαν από τις εστίες τους περισσότερα από 100 000 άτομα. Βαρύτερο πλήγμα υπέστησαν οι περιοχές Σαξονία και Σαξονία-Άνχαλτ. Οι εκτιμώμενες συνολικές ζημιές ανέρχονται στο ποσό των 9 151 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων τα 5 000 εκατομμύρια ευρώ περίπου αφορούν ζημιές δημόσιας περιουσίας. Οι γερμανικές αρχές ισχυρίζονται ότι δεν είναι σε θέση στο παρόν στάδιο να παράσχουν ενδεικτικά στοιχεία της ασφαλιστικής κάλυψης. Οι ζημιές στη δημόσια υποδομή ανέρχονται σε ποσό μεγαλύτερο των 3 300 εκατομμυρίων ευρώ. Το κόστος των ενεργειών που αναφέρονται στο Άρθρο 3 του κανονισμού υπολογίζεται κατά προσέγγιση στα 1 500 εκατομμύρια ευρώ.

Αυστρία: Η πρώτη ζημία που προκλήθηκε από τις πλημμύρες έλαβε χώρα στις 6 Αυγούστου 2002. Οι περιοχές που επλήγησαν περισσότερο ήταν η Κάτω Αυστρία, η Άνω Αυστρία και το Σάλτσμπουργκ. Επλήγησαν περισσότερα από 200 000 άτομα και πάνω από 2 400 επιχειρήσεις. Οι εκτιμώμενες συνολικές ζημιές ανέρχονται στο ποσό των 2 939 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων τα 1 448 εκατομμύρια ευρώ περίπου αφορούν ζημιές δημόσιας περιουσίας. Η αίτηση της Αυστρίας δεν περιέχει κανένα στοιχείο σχετικά με την ασφαλιστική κάλυψη. Οι ζημιές στη δημόσια υποδομή ανέρχονται στο ποσό των 600 εκατομμυρίων ευρώ περίπου.

Δημοκρατία της Τσεχίας: Η πρώτη ζημία που προκλήθηκε από τις πλημμύρες έλαβε χώρα στις 5 Αυγούστου 2002. Οι εκτιμώμενες συνολικές ζημίες ανέρχονται στο ποσό των 2 341 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων τα 770 εκατομμύρια ευρώ περίπου αφορούν ζημιές δημόσιας περιουσίας. Εκτιμάται ότι η ασφάλιση θα

[11] Προσχέδιο Συμπληρωματικού και Διορθωτικού Προϋπολογισμού Αριθ. 5 στον Προϋπολογισμό 2002, SEC(2002) 1221 τελικό, 13.11.2002

καλύψει ποσό ύψους 800-1000 εκατομμυρίων ευρώ. Άλλοι κοινοτικοί πόροι που αναμένεται να συμβάλουν στην κάλυψη των ζημιών ανέρχονται στο ποσό των 51 εκατομμυρίων ευρώ (PHARE, ISPA, SAPARD). Αναμένεται επίσης δάνειο της ΕΤΕπ ύψους 400 εκατομμυρίων ευρώ.

Γαλλία: Τεράστιες πλημμύρες έλαβαν χώρα στην περιοχή Languedoc-Roussillon στις 8 και 9 Σεπτεμβρίου 2002. Περισσότερο επλήγη ο νομός του Gard, περιοχή στην οποία περιορίζεται η αίτηση της Γαλλίας. Στο συγκεκριμένο νομό η πρώτη ζημιά που προκλήθηκε από τις πλημμύρες καταγράφηκε στις 8 Σεπτεμβρίου 2002. Επλήγησαν 295 δήμοι (από τους 353) οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 94% του πληθυσμού του Gard. 8000 οικογένειες έμειναν χωρίς στέγη. Οι εκτιμώμενες συνολικές ζημιές ανέρχονται στο ποσό των **834,5 εκατομμυρίων ευρώ**, εκ των οποίων τα 275 εκατομμύρια ευρώ αφορούν ζημιές δημόσιας περιουσίας. Οι γαλλικές αρχές δηλώνουν ότι δεν είναι σε θέση στο παρόν στάδιο να παράσχουν ενδεικτικά στοιχεία ασφαλιστικής κάλυψης (έχουν καταχωριστεί περίπου 50.000 απαιτήσεις για ζημίες από ιδιώτες ή επιχειρήσεις). Οι ζημιές στη δημόσια υποδομή ανέρχονται σε ποσό άνω των 200 εκατομμυρίων ευρώ. Το κόστος των ενεργειών που αναφέρονται στο Άρθρο 3 του κανονισμού υπολογίζεται κατά προσέγγιση στα 225 εκατομμύρια ευρώ, ο κύριος όγκος των οποίων αφορά υποδομές.»

Ενώ η Αυστρία, η Δημοκρατία της Τσεχίας και η Γερμανία πληρούσαν το κριτήριο της «μείζονος καταστροφής» η περίπτωση των πλημμύρων στη Γαλλία προτάθηκε υπό το κριτήριο της «περιφερειακής καταστροφής».

Βάσει μεθόδου που αναπτύχθηκε από την Επιτροπή για το δίκαιο καθορισμό του ποσού της ενίσχυσης (περιγράφεται λεπτομερώς στο Μέρος 2), λαμβάνοντας υπόψη κυρίως το ύψος των ζημιών και τη σχετική ευημερία της δικαιούχου χώρας, τα ποσά που προτάθηκαν και αποφασίστηκαν ήταν:

Αυστρία	134 εκατ. €
Δημοκρατία της Τσεχίας	129 εκατ. €
Γαλλία	21 εκατ. €
Γερμανία	444 εκατ. €
Σύνολο 2002	**728 εκατ. €**

Ο διορθωτικός προϋπολογισμός υιοθετήθηκε χωρίς τροποποίηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 21 Νοεμβρίου 2002.

Οι τέσσερις αποφάσεις επιδότησης υπογράφτηκαν από τον κ. Barnier εκ μέρους της Επιτροπής στις 11 Δεκεμβρίου.

Παράλληλα η Επιτροπή διαπραγματεύτηκε με τις τέσσερις χώρες τις συμφωνίες για την εφαρμογή των επιδοτήσεων βάσει των πρότυπων συμφωνιών που είχαν προηγουμένως αναπτυχθεί από την Επιτροπή. Σκοπός των συμφωνιών είναι η θέσπιση διατάξεων προκειμένου να διασφαλιστούν τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας, κυρίως όσον αφορά το δημοσιονομικό έλεγχο. Καθορίζουν τις αρχές του δικαιούχου κράτους οι οποίες είναι αρμόδιες για την εφαρμογή της επιδότησης και ορίζουν τους τύπους των ενεργειών σύμφωνα με το Άρθρο 3 του Κανονισμού για τις οποίες ο δικαιούχους σκοπεύει να χρησιμοποιήσει την επιδότηση. Για τις

υποψήφιες χώρες, η συμφωνία εφαρμογής περιλαμβάνει τις διατάξεις της απόφασης επιδότησης η οποία δεν έχει άμεση εφαρμογή καθώς δεν αποτελούν ακόμη κράτη μέλη.

Επ' ευκαιρία της συνεδρίασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 12 Δεκεμβρίου, ο κ. Barnier και οι υπουργοί Εξωτερικών της Αυστρίας, της Γαλλίας και της Γερμανίας υπέγραψαν τις αντίστοιχες συμφωνίες εφαρμογής. Η συμφωνία εφαρμογής με τη Δημοκρατία της Τσεχίας υπογράφτηκε στις Βρυξέλλες από τον κ. Barnier στις 18 Δεκεμβρίου και στις 19 Δεκεμβρίου από τον υπουργό Οικονομικών της Τσεχίας στην Πράγα. Οι καταβολές του πλήρους ποσού πραγματοποιήθηκαν εντός των επόμενων ημερών.

Ενώ ο Κανονισμός δεν προβλέπει συγκεκριμένες δραστηριότητες παρακολούθησης, γενικό καθήκον της Επιτροπής είναι η τακτική αξιολόγηση των δραστηριοτήτων για τις οποίες φέρει πολιτική και ευθύνη για τον προϋπολογισμό. Επομένως κρίθηκε απαραίτητος ο επιτόπιος έλεγχος της προόδου της εφαρμογής των επιδοτήσεων. Για τον σκοπό αυτόν πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις σε όλες τις δικαιούχες χώρες και στις κύριες πληγείσες περιοχές το Μάιο (Βερολίνο και Δρέσδη, Βιέννη και Πράγα) και τον Ιούλιο (Νιμ) του 2003. Οι επισκέψεις αυτές εξυπηρετούσαν διπλό σκοπό: οι δικαιούχοι να θίξουν οποιοδήποτε θέμα για το κρίνουν ότι απαιτείται καθοδήγηση από την Επιτροπή και η Επιτροπή να εξακριβώσει εάν το σύστημα εφαρμογής είναι κατάλληλο και εάν η πρόοδος ήταν επαρκής ώστε να αναμένεται πλήρης εφαρμογή της επιδότησης εντός της διαθέσιμης προθεσμίας του ενός έτους. Η Επιτροπή ζήτησε επίσης και έλαβε αναφορές προόδου από τις αρχές που ήταν αρμόδιες για την εφαρμογή οι οποίες είχαν δημιουργηθεί για εσωτερικούς σκοπούς.

2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΟ 2003

Το 2003 η Επιτροπή έλαβε συνολικά 10 νέες αιτήσεις για κινητοποίηση του Ταμείου (βλ. συνοπτικό πίνακα στο Προσάρτημα 2)[12].

Τον Ιούλιο του 2003 η Επιτροπή πρότεινε την κινητοποίηση του Ταμείου για δεύτερη φορά[13] σχετικά με πακέτο τριών καταστροφών, οι οποίες αφορούσαν την έκρηξη του ηφαιστείου της Αίτνας και το σεισμό στις περιοχές Μολίζε και Απουλία στην Ιταλία και το ναυάγιο του πετρελαιοφόρου Prestige και την πετρελαϊκή ρύπανση που προκλήθηκε στην Ισπανία. Ενώ το πακέτο αυτό ήταν ακόμη υπό συζήτηση, η Επιτροπή πρότεινε επίσης να κινητοποιηθεί το Ταμείο για τις δασικές πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν τον Αύγουστο του 2003 στην Πορτογαλία[14]. Οι δύο

---

12 Η παρούσα έκθεση περιορίζεται στις περιπτώσεις εκείνες για τις οποίες ελήφθη απόφαση κατά την περίοδο που καλύπτει η έκθεση. Οι άλλες περιπτώσεις θα αναλυθούν πιο λεπτομερώς στην έκθεση του έτους κατά το οποίο ελήφθη απόφαση γι' αυτές.

13 Προσχέδιο Διορθωτικού Προϋπολογισμού Αριθ. 5 στον Προϋπολογισμό 2003, SEC(2003) 886 τελικό, 30.7.2003

14 Προσχέδιο Διορθωτικού Προϋπολογισμού Αριθ. 6 στον Προϋπολογισμό 2003, SEC(2003) 1059 τελικό, 25.9.2003

προτάσεις στη συνέχεια συγχωνεύθηκαν σε ενιαίο διορθωτικό προϋπολογισμό[15]. Οι κύριοι λόγοι για την πρόταση της κινητοποίησης του Ταμείου ήταν οι ακόλουθοι[16]:

Πετρελαιοκηλίδα από το **Prestige**: Στις 13 Ιανουαρίου 2003 οι ισπανικές αρχές υπέβαλαν αίτηση για κινητοποίηση του Ταμείου μετά την καταστροφή που προκλήθηκε από το ναυάγιο του πετρελαιοφόρου Prestige στις 19 Νοεμβρίου 2002. Η καταστροφή ήταν μη φυσικής προέλευσης και επομένως δεν ενέπιπτε στον κύριο τομέα εφαρμογής των επιδοτήσεων του Ταμείου. Οι ισπανικές αρχές ωστόσο τεκμηρίωσαν ότι οι ειδικές περιστάσεις, κυρίως το εύρος και η φύση της ζημιάς που προκλήθηκε, η αβεβαιότητα της επίλυσης του προβλήματος της διαρκούς ρύπανσης και οι μακροπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις ήταν τέτοιες ώστε δικαιολογούσαν την κινητοποίηση του Ταμείου. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έκριναν ότι η άμεση ζημιά θα πρέπει να εκτιμηθεί στα 436 εκατομμύρια ευρώ (προσαρμοσμένο μέγεθος λαμβάνοντας υπόψη τις αποζημιώσεις από το Διεθνές Ταμείο αποζημίωσης για ζημίες που οφείλονται σε πετρελαϊκή ρύπανση IOPC και αφαιρώντας ορισμένες έμμεσες ζημίες από το μέγεθος που παρουσιάστηκε αρχικά). Μια ειδική περίσταση στην περίπτωση του Prestige ήταν το γεγονός ότι υπήρχε αντικειμενική δυσκολία εξετάζοντας εάν η περίπτωση πληρούσε όλα τα κριτήρια που ορίζονται στον κανονισμό για τις «περιφερειακές καταστροφές». Καθώς η ρύπανση έπληξε κυρίως τη θάλασσα και τις ακτές φαινόταν δύσκολο να δοθεί ένας λογικός ορισμός της «πληγείσας περιοχής», όπως απαιτείται από το Άρθρο 2.2 του Κανονισμού και να εξετασθεί εάν «το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού» που διέμενε στην περιοχή αυτή επλήγη. Από την άλλη, σοβαρές και μακροχρόνιες επιπτώσεις για τις συνθήκες διαβίωσης και για την οικονομική σταθερότητα καταγράφηκαν στην περιοχή κοντά στην ακτή, όπου συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού των 4 αυτόνομων περιοχών. Οι επιπτώσεις αυτές είχαν αντίκτυπο στην οικονομία γενικά αλλά και επηρέασαν τις συνθήκες διαβίωσης πολλών ανθρώπων. Για τους λόγους αυτούς η Επιτροπή συμπέρανε ότι σε αυτήν την ειδική περίπτωση θα πρέπει να εφαρμοστεί ο κανονισμός λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα και περιστάσεων της καταστροφής και των σαφώς τεκμηριωμένων αρνητικών συνεπειών και ότι συνεπώς η κινητοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης αιτιολογείται.

Σεισμός στο Μολίζε και στην Απουλία: Η καταστροφή ξεκίνησε στις 31 Οκτωβρίου 2002 και η αίτηση για κινητοποίηση του Ταμείου υποβλήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 2003 εντός της αναδρομικής περιόδου που ορίζεται στο άρθρο 13 του Κανονισμού. Η καταστροφή ήταν φυσικής προέλευσης και επομένως εμπίπτει στο κύριο πλαίσιο εφαρμογής των επιδοτήσεων του Ταμείου. Η άμεση ζημία εκτιμήθηκε στα 1.558 εκατομμύρια ευρώ. Ως περιοχή που επλήγη από την καταστροφή καθορίστηκαν με σαφήνεια 65 δήμοι στην επαρχία Campobasso/ Μολίζε και 14 δήμοι στην επαρχία Foggia/ Απουλία. Ο πληθυσμός της πληγείσας περιοχής που ορίστηκε με αυτόν τον τρόπο ήταν 243.000 κάτοικοι, η πλειονότητα των οποίων επλήγη άμεσα. Ενώ γενικά δεν δικαιολογείται κινητοποίηση του Ταμείου για περιφερειακές καταστροφές που πλήττουν γεωγραφικές περιοχές ή πληθυσμό που δεν προσεγγίζει ένα σημαντικό επίπεδο, το στοιχείο αυτό πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση λαμβάνοντας υπόψη και το σχετικό μέγεθος της ζημιάς και τη σοβαρότητα των επιπτώσεών της. Στην παρούσα περίπτωση το υψηλό ποσοστό

---

15 Οριστική υιοθέτηση Διορθωτικού Προϋπολογισμού Αριθ. 5 της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2003, ΕΕ L 310/1, 26.11.2003

16 Για το πλήρες κείμενο βλέπε APBR 5/2003

άμεσων ζημιών, καθώς και ο μάλλον απομονωμένος χαρακτήρας της περιοχής δικαιολογούσε το συμπέρασμα ότι είχε προσεγγιστεί ένα σημαντικό επίπεδο. Τεκμηριώθηκαν σοβαρές και μακροχρόνιες επιπτώσεις για τις συνθήκες διαβίωσης και για την οικονομική σταθερότητα της περιοχής: Η πληγείσα περιοχή – ενώ δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως «απομακρυσμένη» – χαρακτηρίστηκε από τη μάλλον απομονωμένη τοποθεσία της. Οι ιταλικές αρχές τεκμηρίωσαν ότι τα αποτελέσματα του σεισμού στην πληγείσα περιοχή, η οποία πριν από το σεισμό είχε ήδη χαρακτηριστεί ως ιδιαιτέρως ασθενής και κοινωνικά ασταθής, ήταν τέτοιας σοβαρότητας ώστε η κινητοποίηση του Ταμείου ήταν δικαιολογημένη.

Έκρηξη του ηφαιστείου της Αίτνας: Η αίτηση υποβλήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 2003 εντός της αναδρομικής περιόδου που ορίζεται στο άρθρο 13 του Κανονισμού, μετά την έκρηξη του ηφαιστείου της Αίτνας στις 26 Οκτωβρίου και των μεταγενέστερων σεισμικών δονήσεων και πτώσης τέφρας για χρονικό διάστημα αρκετών μηνών. Η καταστροφή ήταν φυσικής προέλευσης και επομένως εμπίπτει στον κύριο τομέα εφαρμογής των επιδοτήσεων του ΤΑΕΕ. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έκριναν ότι η άμεση ζημιά θα πρέπει να εκτιμηθεί στα 849 εκατομμύρια ευρώ (προσαρμοσμένο μέγεθος μετά την αφαίρεση μη επιλέξιμων έμμεσων ζημιών). Ως πληγείσα περιοχή καθορίστηκε η επαρχία της Catania με πληθυσμό 1.069.000 κατοίκων, εκ των οποίων 920.000 (86%) επλήγησαν άμεσα. Σοβαρές ζημιές από τις σεισμικές δονήσεις και τη λάβα καταγράφηκαν σε 14 δήμους πλήττοντας 160.000 άτομα, καθιστώντας πάνω από 3.000 κατοικίες και πολλά δημόσια κτίρια μη ασφαλή και προκαλώντας ζημιές εκτιμώμενου ύψους 590 εκατομμυρίων ευρώ σε ιδιωτικές περιουσίες και σε δημόσια κτίρια και υποδομές. Οι σοβαρές και μακροχρόνιες επιπτώσεις για τις συνθήκες διαβίωσης και για την οικονομική σταθερότητα της περιοχής οφείλονταν (i) στην ύπαρξη ηφαιστειακής και σεισμικής δραστηριότητας για αρκετούς μήνες και (ii) στον όγκο των απαιτούμενων εργασιών επισκευής των ζημιών – η διάρκειά τους αναμένεται να υπερβεί τα δύο έτη – και της αξιολόγησης των συνεπειών της έκθεσης στην τέφρα για την υγεία. Η υπέρβαση των 3 δισεκατομμυρίων ευρώ αναμενόταν να έχει σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία της Σικελίας στο σύνολό της. Οι ζημίες στη γεωργία, την πρωταρχική πηγή εισοδήματος της επαρχίας της Catania όπου απασχολούνται πάνω από 30.000 άτομα εκτιμώνται ότι αντιπροσωπεύουν ποσοστό 50% της τρέχουσας περιόδου. Η γενικότερη επιβράδυνση της οικονομίας είναι της τάξης του 35% και οι τουριστικές κρατήσεις, ζωτικής σημασίας για την οικονομία του νησιού, μειώθηκαν έως και κατά 80%. Η διακοπή ή ο σημαντικός περιορισμός της λειτουργίας του αεροδρομίου της Catania θεωρήθηκε ιδιαιτέρως επιβλαβής. Η επαρχία της Catania αποτελεί τμήμα της Σικελίας της οποίας οι συνθήκες διαβίωσης και η οικονομία χαρακτηρίζονται από τη νησιωτική και απομακρυσμένη γεωγραφική θέση, την περιορισμένη δυνατότητα πρόσβασης και τον μερικό αποκλεισμό από τα κέντρα της ιταλικής οικονομίας, παράγοντες οι οποίοι καθιστούν την οικονομία της Σικελίας ιδιαιτέρως ευάλωτη.

Δασικές πυρκαγιές στην Πορτογαλία: Η καταστροφή ξεκίνησε στις 20 Ιουλίου 2003. Η επίσημη αίτηση παρελήφθη στις 13 Αυγούστου 2003 εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας και συμπληρώθηκε με περαιτέρω στοιχεία τα οποία παρελήφθησαν στις 22 Αυγούστου. Η καταστροφή αφορούσε μεγάλο αριθμό πυρκαγιών μεγάλων διαστάσεων σε δασικές και αγροτικές περιοχές οι οποίες προκλήθηκαν από τις πολύ υψηλές θερμοκρασίες και τα χαμηλά επίπεδα ατμοσφαιρικής υγρασίας. 18 άτομα έχασαν τη ζωή τους. Εκτιμήθηκε ότι οι πυρκαγιές κατέστρεψαν 270.000 δασικά εκτάρια και 25.000 εκτάρια γεωργικών

εκτάσεων προκαλώντας απώλεια κερδών και αποδοχών για 45.000 άτομα περίπου. Η άμεση ζημία για την Πορτογαλία εκτιμήθηκε στα 946.489 εκατομμύρια ευρώ. Εφόσον το ποσό αυτό είναι μεγαλύτερο από το 0,6% του πορτογαλικού ΑΕΕ (δηλ. μεγαλύτερο από 718.120 εκατομμύρια ευρώ) η καταστροφή χαρακτηρίστηκε ως «μείζων καταστροφή» εντός του πλαισίου της ερμηνείας του Κανονισμού. Το κόστος βασικών ενεργειών έκτακτης ανάγκης οι οποίες είναι επιλέξιμες σύμφωνα με το Άρθρο 3(2) του Κανονισμού εκτιμήθηκε στα 79.579 εκατομμύρια ευρώ.

Η κινητοποίηση των ακόλουθων ποσών προτάθηκε και αποφασίστηκε βάσει της καθορισμένης μεθόδου:

	Ποσό επιδότησης
Ιταλία – σεισμός Μολίζε/ Απουλία	30.826 εκατ. €
Έκρηξη ηφαιστείου της Αίτνας:	16.798 εκατ. €
Ισπανία - Prestige	8.626 εκατ. €
Πορτογαλία – δασικές πυρκαγιές	48.539 εκατ. €
Σύνολο	**104.789 εκατ. €**

Περαιτέρω αίτηση από την Ιταλία σχετικά με σοβαρές πλημμύρες σε αρκετές περιοχές της **Βόρειας Ιταλίας** απορρίφθηκε με βάση το γεγονός ότι είχε παρέλθει η προθεσμία υποβολής της αίτησης εντός των 10 εβδομάδων μετά την πρώτη ζημιά. Επιπλέον, τα στοιχεία που παρασχέθηκαν δεν επαρκούσαν ώστε να εξεταστεί εάν πληρούνται πλήρως τα κριτήρια για έκτακτες περιφερειακές καταστροφές.

Ο διορθωτικός προϋπολογισμός υιοθετήθηκε χωρίς τροποποίηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 8 Οκτωβρίου 2003. Οι αποφάσεις για επιδοτήσεις υπογράφτηκαν από τον κ. Barnier εκ μέρους της Επιτροπής στις 17 Νοεμβρίου 2003 για την Πορτογαλία, στις 5 Δεκεμβρίου 2003 για τις δύο ιταλικές περιπτώσεις και στις 12 Δεκεμβρίου 2003 για την Ισπανία.

Η συμφωνία εφαρμογής των επιδοτήσεων για την Πορτογαλία υπογράφτηκε από τον κ. Barnier και τον υπουργό Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Πορτογαλίας στις 17 Νοεμβρίου στις Βρυξέλλες. Η επιδότηση καταβλήθηκε στο ακέραιο εντός των επόμενων ημερών. Για την Ιταλία και την Ισπανία η υπογραφή των συμφωνιών (σε γραπτή διαδικασία) ήταν σε εξέλιξη τη στιγμή της κατάρτισης της παρούσας έκθεσης.

Εντός της περιόδου που καλύπτει η έκθεση οι τελικές αποφάσεις για τις πέντε υποθέσεις του 2003 εκκρεμούσαν[17]:

Δύο βασίζονταν στο κριτήριο της μείζονος καταστροφής: η καταστροφή στη **Μάλτα** συνεπεία καταιγίδας και πλημμύρων το Σεπτέμβριο και η αίτηση της **Ελλάδας** σχετικά με ακραίες καιρικές συνθήκες κατά τους χειμερινούς μήνες 2002/2003.

[17] Η Επιτροπή αποφάσισε γι' αυτές τις περιπτώσεις στις 9 Μαρτίου 2004, βλέπε συνοπτικό πίνακα στο προσάρτημα 2

Το Σεπτέμβριο η **Γαλλία** υπέβαλε αίτηση, βάσει του κριτηρίου περιφερειακής καταστροφής, η οποία αφορούσε τις δασικές πυρκαγιές που έπληξαν διάφορα μέρη της νοτιοανατολικής Γαλλίας και την Κορσική τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 2003.

Η αίτηση της **Ισπανίας** που αφορούσε θερινές δασικές πυρκαγιές βασίστηκε αρχικά στο κριτήριο της έκτακτης περιφερειακής καταστροφής, το οποίο η Επιτροπή θεώρησε ότι δεν πληρούνταν. Κατά την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης οι υπηρεσίες της Επιτροπής αξιολογούν εάν τα στοιχεία που παρασχέθηκαν επιτρέπουν την εφαρμογή του κριτηρίου της γειτονικής χώρας για τις πυρκαγιές στην Ισπανία, οι οποίες εκδηλώθηκαν σε περιοχές κοντά στα σύνορα με την Πορτογαλία.

Τον Νοέμβριο η **Ιταλία** υπέβαλε άλλη αίτηση βάσει του «κριτηρίου περιφερειακής καταστροφής» η οποία αφορούσε τις πλημμύρες στην περιοχή Friuli Venzia-Giulia.

ΜΕΡΟΣ 2: ΠΩΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΗΚΕ Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Έως τα τέλη Νοεμβρίου 2003, δηλ. κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του κανονισμού, η Επιτροπή έλαβε συνολικά 14 αιτήσεις για κινητοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης. Πέντε από αυτές τις αιτήσεις βασίζονταν στο κύριο κριτήριο της «μείζονος φυσικής καταστροφής» το οποίο ορίζεται στο Άρθρο 2(1) του πρώτου στοιχείου του Κανονισμού[18]. Μια αίτηση, σχετικά με τις δασικές πυρκαγιές στην Ισπανία του 2003, βασιζόταν στο κριτήριο της «γειτονικής χώρας» που ορίζεται στο Άρθρο 2(1) του δεύτερου στοιχείου του Κανονισμού, ενώ οι υπόλοιπες οκτώ αιτήσεις[19], δηλ. η πλειονότητα των περιπτώσεων, βασίζονταν στο κριτήριο της «περιφερειακής καταστροφής» που ορίζεται στο Άρθρο 2(1) του τρίτου στοιχείου του Κανονισμού. Μόνο μία καταστροφή, η πετρελαιοκηλίδα που προκλήθηκε από το ναυάγιο του πετρελαιοφόρου Prestige, ήταν μη φυσικής προέλευσης. Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή έπρεπε να αξιολογήσει εάν πληρούνταν οι προϋποθέσεις του Κανονισμού για κινητοποίηση του Ταμείου.

Για μείζονες καταστροφές ο Κανονισμός προβλέπει ένα μόνο αποφασιστικό κριτήριο για επιλεξιμότητα: το ύψος των ζημιών που προκλήθηκαν το οποίο έδωσε τη δυνατότητα στην Επιτροπή να ολοκληρώσει την εξέτασή της σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Όλες οι άλλες περιπτώσεις, που αιτούνταν κατ' εξαίρεση κινητοποίηση του Ταμείου χρειάστηκαν πολύ πιο λεπτομερή εξέταση και ζητήθηκαν περαιτέρω στοιχεία από το αιτών κράτος, διαδικασία που αποδείχθηκε χρονοβόρα. Η αναγκαιότητα, σε ορισμένες περιπτώσεις, να μεταφραστούν οι αιτήσεις και τα μεταγενέστερα στοιχεία πριν από την επεξεργασία τους οδήγησε σε περαιτέρω καθυστερήσεις.

Η ανάλυση των αιτήσεων κατέδειξε ότι ορισμένες βασικές έννοιες που εισάγονται από τον Κανονισμό απαιτούν ερμηνεία ώστε να είναι εφαρμόσιμες στην πράξη. Η Επιτροπή εφάρμοσε τον Κανονισμό όπως περιγράφεται στο Κεφάλαιο 1 παρακάτω, για να διασφαλίσει τουλάχιστον την ίση μεταχείριση όλων των περιπτώσεων όπως προβλέπεται από το Άρθρο 4(2) του Κανονισμού. Επίσης, για να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση έπρεπε να αναπτυχθεί μια μέθοδος καθορισμού του ποσού της ενίσχυσης μόλις αποφασιστεί ότι μια καταστροφή πληροί τα κριτήρια για ενίσχυση από το Ταμείο Αλληλεγγύης. Η μέθοδος που αναπτύχθηκε από την Επιτροπή και το σκεπτικό της περιγράφονται στο Κεφάλαιο 3 παρακάτω.

---

18 2002: πλημμύρες στην Αυστρία, τη Γερμανία και τη Δημοκρατία της Τσεχίας, 2003: δασικές πυρκαγιές στην Πορτογαλία, πλημμύρες και καταιγίδες στη Μάλτα

19 2002: πλημμύρες στο Νομό του Gard/Γαλλία, 2003: πλημμύρες στη Βόρεια Ιταλία, έκρηξη του ηφαιστείου της Αίτνας, σεισμός στο Μολίζε και την Απουλία, ακραίες καιρικές συνθήκες στην Ελλάδα, ναυάγιο του Prestige/ Ισπανία, δασικές πυρκαγιές στη Γαλλία και πλημμύρες στη Friuli Venezia-Giulia/ Ιταλία.

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Οι ακόλουθες έννοιες απαιτούν έναν ακριβέστερο ορισμό:

Φύση της καταστροφής

Η ενίσχυση του Ταμείου μπορεί «κυρίως να κινητοποιηθεί όταν την επικράτεια του κράτους αυτού πλήττει μείζων φυσική καταστροφή» (Άρθρο 2.1)

Ενώ οι μη φυσικές καταστροφές δεν εξαιρούνται βάσει του Κανονισμού, η ενίσχυση του Ταμείου προορίζεται «κυρίως» για καταστροφές από φυσικά φαινόμενα. Αυτό σημαίνει ότι καταστροφές εκτός των φυσικών μπορούν να πληρούν τα κριτήρια για ενίσχυση από το Ταμείο Αλληλεγγύης, αλλά κάτι τέτοιο απαιτεί ειδική αιτιολόγηση. Το εν λόγω κριτήριο εισήχθη στον Κανονισμό μεταξύ άλλων λόγων για να αποφευχθούν συγκρούσεις με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και όχι για να υποβιβάσει τη νομική ευθύνη για τις προκληθείσες ζημίες. Εάν ένα κράτος υποβάλει αίτηση για ενίσχυση από το Ταμείο η οποία αφορά μη φυσική καταστροφή πρέπει να αιτιολογήσει την παρέμβαση του Ταμείου (π.χ. πτώχευση του υπαίτιου). Το γεγονός ότι ο υπαίτιος δεν ήταν επαρκώς ασφαλισμένος δεν αποτελεί από μόνο του επαρκή λόγο.

Όριο ζημίας

Για να χαρακτηριστούν ως «μείζονες» οι καταστροφές, οι ζημίες πρέπει να υπερβαίνουν τα 3 δισεκατομμύρια ευρώ ή να αντιστοιχούν σε ποσοστό άνω του 0,6% του ΑΕΕ. Μικρότερες καταστροφές είναι επιλέξιμες μόνο βάσει του κριτηρίου της «γειτονικής χώρας» ή της «περιφερειακής καταστροφής» (βλέπε στοιχεία 2.1 και 2.2 παρακάτω).

Συσσώρευση πολλών συμβάντων

Ο Κανονισμός αφορά μεμονωμένα συμβάντα (*μία* καταστροφή). Η συσσώρευση πολλών συμβάντων εντός μεγαλύτερης χρονικής περιόδου και πιθανώς συμβάντων διαφορετικής φύσης δεν είναι αποδεκτή. Για τον λόγο αυτόν ζητήθηκε από τις ελληνικές αρχές να επανεξετάσουν την αίτησή τους, η οποία αρχικά βασίστηκε στο κριτήριο της «μείζονος καταστροφής» και αφορά πολλά συμβάντα που έλαβαν χώρα σε χρονική περίοδο τριών μηνών λόγω ακραίων καιρικών συνθηκών (παγετός, χιονοθύελλα, καταιγίδα κλπ), ώστε να διαπιστώσουν εάν κάποιο από τα μεμονωμένα συμβάντα μπορεί να χαρακτηριστεί ως έκτακτη περιφερειακή καταστροφή[20].

Σειρά συμβάντων της *ίδιας* φύσης τα οποία λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια μιας σχετικά μικρής χρονικής περιόδου λίγων εβδομάδων μπορούν να γίνουν αποδεκτά ως *μεμονωμένη μείζων* καταστροφή, υπό τον όρο ότι τα συμβάντα οφείλονταν στην *ίδια* (όχι απλώς σε *παρόμοια*) αιτία, ακόμη κι εάν επλήγησαν διαφορετικές περιοχές της χώρας. Αυτός ο συλλογισμός εφαρμόστηκε στην περίπτωση των δασικών πυρκαγιών της Πορτογαλίας το καλοκαίρι του 2003. Ωστόσο, οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται βάσει του κριτηρίου της «περιφερειακής καταστροφής» είναι διαφορετικές από εκείνες που ισχύουν στην περίπτωση μειζόνων καταστροφών. Για

[20] Κατά τη στιγμή της κατάρτισης της παρούσας έκθεσης η επίσημη απόφαση της Επιτροπής για τη συγκεκριμένη περίπτωση εκκρεμούσε.

τον λόγο αυτόν, η συσσώρευση γεωγραφικά διεσπαρμένων συμβάντων ως *μία περιφερειακή* καταστροφή δεν είναι αποδεκτή, ακόμη και εάν τα διαφορετικά συμβάντα είναι της ίδιας φύσης.

Υπολογισμός του ορίου

«Ζημιές που εκτιμώνται είτε σε τρία δισεκατομμύρια ευρώ, σε τιμές 2002, είτε άνω του 0,6% του ΑΕΕ του εν λόγω κράτους» (Άρθρο 2.2 στοιχείο 1)

Για να αντικατοπτρίσει τις τιμές 2002 η Επιτροπή εφαρμόζει αποπληθωριστή στο μέγεθος των 3 δισεκατομμυρίων. Ο πιο πρόσφατος αποπληθωριστής ο οποίος χρησιμοποιήθηκε στον κοινοτικό προϋπολογισμό το 2003, βάσει της μακροοικονομικής εξέλιξης της Ένωσης, είναι 1,8%. Επομένως 3 δισεκατομμύρια σε τιμές 2002 αντιστοιχούν σε 3,054 δισεκατομμύρια σε τιμές 2003 (3 x 1,018).

Για το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα (ΑΕΕ) η Επιτροπή χρησιμοποιεί εναρμονισμένα μεγέθη της EUROSTAT για το δεύτερο έτος πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, τα οποία θεωρούνται σε γενικές γραμμές αξιόπιστα. Εάν δεν υπάρχει διαθέσιμο κάποιο αξιόπιστο πρόσφατο μέγεθος για το ΑΕΕ θα χρησιμοποιηθεί το ΑΕγχΠ (έως σήμερα δεν έχει εφαρμοστεί σε καμία περίπτωση).

Η έννοια της ασφαλισιμότητας

«Οι πληρωμές του Ταμείου περιορίζονται καταρχήν στη χρηματοδότηση μέτρων αποκατάστασης μη ασφαλισμένων ζημιών» (Άρθρο 3.3)

Το επιχείρημα ότι τα πάντα ασφαλίζονται εάν τα ασφάλιστρα είναι αρκετά υψηλά δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, δεν αποτελεί εφικτή προσέγγιση και κατά την άποψη της Επιτροπής δεν εκφράζει τις προθέσεις του νομοθέτη. Ο λόγος εισαγωγής της έννοιας της μη ασφαλισιμότητας στον Κανονισμό δεν ήταν να υποσκελιστεί η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και η προσωπική υποχρέωση λήψης επαρκών προληπτικών μέτρων. Πρόθεση ήταν να αποφευχθεί η παρέμβαση του Ταμείου Αλληλεγγύης για την κάλυψη ζημιών για τις οποίες πρέπει λογικά να υπάρχει ασφάλεια ή για τις οποίες υφίσταται σαφής υπαιτιότητα. Για πολλούς λόγους, ωστόσο, η ιδέα αυτή όπως αποδείχθηκε εφαρμόζεται με δυσκολία στην πράξη.

Για παράδειγμα, δεν υπάρχει ενιαία αγορά ασφαλίσεων στις χώρες που είναι επιλέξιμες από το Ταμείο. Για ορισμένους κινδύνους η ασφαλιστική κάλυψη ίσως προσφέρεται ή είναι ακόμη και υποχρεωτική σε κάποιες χώρες, ενώ σε άλλες δεν ισχύει κάτι αντίστοιχο[21]. Στον ιδιωτικό τομέα είναι ήδη σχεδόν αδύνατο να γνωρίζουμε εντός 10 εβδομάδων τι έχει πράγματι ασφαλιστεί, ενώ ακόμη δυσκολότερο είναι να γνωρίζουμε τι *θα μπορούσε* να είχε ασφαλιστεί, δηλ. τι ήταν ασφαλίσιμο. Ωστόσο, δεδομένου ότι το Ταμείο μεσολαβεί μόνο για δημόσιες δαπάνες, η διάταξη αυτή είναι αμελητέας σημασίας. Οι δημόσιες αρχές κατά κανόνα δεν ασφαλίζουν τα περιουσιακά τους στοιχεία, ακόμη και εάν σε ορισμένες

[21] Σε αυτό το πλαίσιο η Επιτροπή δεσμεύθηκε να διεξάγει μελέτη σχετικά με τα ισχύοντα ασφαλιστικά συστήματα των κρατών μελών

περιπτώσεις η ασφάλιση ίσως ήταν δυνατή. Η Επιτροπή εκτιμά ότι πρόθεση του νομοθέτη ήταν να μην διαταραχθούν οι γενικές πρακτικές των κρατών μελών.

Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή, κατά την εξέταση των αιτήσεων προς το Ταμείο, αρκέστηκε σε στοιχεία σχετικά με το εάν οποιαδήποτε από τις προτεινόμενες επιλέξιμες ενέργειες έκτακτης ανάγκης καλύπτονταν από ασφάλιση ή με άλλο τρόπο π.χ. από διεθνή μέσα όπως είναι το Διεθνές ταμείο αποζημίωσης για ζημίες που οφείλονται σε πετρελαϊκή ρύπανση (όπως στην περίπτωση του Prestige). Στις περιπτώσεις όπου ίσχυε αυτό, η Επιτροπή αφαίρεσε το σχετικό ποσό από το συνολικό κόστος των επιλέξιμων ενεργειών έκτακτης ανάγκης (προς αποφυγή διπλής χρηματοδότησης) *και* από το συνολικό ποσό των άμεσων ζημιών, μειώνοντας επομένως το ύψος της επιδότησης (βλ. Κεφάλαιο σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού παρακάτω, περίπτωση Prestige και πυρκαγιών στην Πορτογαλία). Εκ των υστέρων προσαρμογές ίσως χρειαστεί να πραγματοποιηθούν μόλις οι δικαιούχες χώρες υποβάλουν τις τελικές εκθέσεις τους όπου πρέπει να περιέχονται όλα τα σχετικά στοιχεία.

Προθεσμία υποβολής αιτήσεων

«…το αργότερο μέσα σε δέκα εβδομάδες αφότου προκλήθηκε η πρώτη ζημία» (Άρθρο 4.1)

Οι αιτήσεις πρέπει να πραγματοποιηθούν εντός δέκα εβδομάδων από την ημερομηνία έναρξης της καταστροφής. Η προθεσμία αυτή υπολογίζεται από την ημερομηνία της πρώτης ζημίας η οποία πρέπει να επιβεβαιωθεί από την αιτούσα χώρα και να ελεγχθεί από την Επιτροπή βάσει λοιπών διαθέσιμων στοιχείων. Εντός της προθεσμίας οι αιτήσεις πρέπει να *παραληφθούν* από την Επιτροπή και να καταχωρηθούν με τη σφραγίδα εγγραφής εισερχόμενης αλληλογραφίας. Η πρακτική αυτή συνάδει με τους κανόνες άλλων κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων, όπως είναι τα διαρθρωτικά ταμεία και αντικατοπτρίζει τις γενικές πρακτικές των κρατών μελών. Για να αντικατοπτρίσει τη φύση του Ταμείου, η Επιτροπή αποδέχεται επίσης και την υποβολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Σε αυτήν την περίπτωση η ημερομηνία παραλαβής παρέχεται αυτόματα από τον διακομιστή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Εάν αποδειχθεί ότι η ζημία που αποδίδεται στην καταστροφή προκλήθηκε πριν από την προθεσμία των 10 εβδομάδων οι αιτήσεις θα απορριφθούν. Αυτό ίσχυσε στην περίπτωση της αίτησης της Ιταλίας σχετικά με τις πλημμύρες στη Βόρεια Ιταλία.

Οι αιτήσεις θα πρέπει να περιέχουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από τον Κανονισμό. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, συμπληρωματικά στοιχεία μπορούν να υποβληθούν σε μετέπειτα ημερομηνία, το συντομότερο δυνατόν. Για να γίνουν δεκτές οι αιτήσεις πρέπει ωστόσο να περιέχουν έναν ελάχιστο όγκο πληροφοριών: προσδιορισμός της καταστροφής, τοποθεσία, ημερομηνία έναρξης, διαφορετικά η αίτηση απορρίπτεται. Σε περιπτώσεις όπου δεν ίσχυε κάτι τέτοιο, η αίτηση θεωρήθηκε ότι παραλήφθηκε κατά τη χρονική στιγμή της υποβολής των βασικών αυτών στοιχείων.

Παρόλο που όλες οι αιτήσεις «μείζονος καταστροφής» έως σήμερα μπορούσαν να εξεταστούν ταχύτατα, κάτι τέτοιο δεν ίσχυε σε όλες τις περιπτώσεις αιτήσεων που βασίζονταν στο κριτήριο της «περιφερειακής καταστροφής». Σε όλες τις

περιπτώσεις αυτές η Επιτροπή χρειάστηκε να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία από το αιτών κράτος τουλάχιστον σε μια περίσταση προκειμένου να μπορέσει να επαληθεύσει τις λεπτομερείς απαιτήσεις που επιβάλλονται από τον Κανονισμό. Σε μερικές περιπτώσεις οι απαντήσεις δεν ήταν πλήρεις ή παρελήφθησαν μετά από μήνες, γεγονός το οποίο – σε συνδυασμό με την ανάγκη (σε ορισμένες περιπτώσεις) για μετάφραση - προκάλεσε καθυστερήσεις διάρκειας έως και ενός έτους. Αυτό δεν συμβαδίζει με τη φύση του Ταμείου ως μέσου έκτακτης ανάγκης.

Για την αποκατάσταση της μη ικανοποιητικής αυτής κατάστασης η Επιτροπή στο μέλλον θα θέτει χρονικό όριο για τα συμπληρωματικά στοιχεία και θα ολοκληρώνει την αξιολόγηση της αίτησης το αργότερο μέσα σε τέσσερις μήνες από την υποβολή της, βάσει των στοιχείων που είναι διαθέσιμα έως εκείνη τη χρονική στιγμή (βλ. συμπεράσματα της παρούσας έκθεσης).

Προσδιορισμός ζημιών

«Συνολικές ζημίες» (Άρθρο 4.1(α))

Κατά την αξιολόγηση του μεγέθους της καταστροφής λαμβάνονται υπόψη μόνο οι άμεσες ζημίες και παραβλέπονται οι έμμεσες ζημίες, όπως είναι οι απώλειες εισοδήματος και παραγωγής λόγω της διακοπής των οικονομικών δραστηριοτήτων (μισθοί, κέρδη εταιρειών, ακυρώσεις στον τομέα του τουρισμού), οι μειωμένες εισφορές στα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, η απώλεια μελλοντικών σοδειών (ενώ γίνονται αποδεκτές οι ζημίες σε κατεστραμμένες παρούσες σοδειές). Οι υποθετικές ζημίες όπως είναι η πλασματική τιμή για χαμένη αξία ψυχαγωγίας δασών που έχουν καεί («5 ευρώ ανά χαμένη επίσκεψη») δεν λαμβάνονται επίσης υπόψη.

Εναπόκειται στην αιτούσα χώρα να καθορίσει το ύψος των ζημιών σύμφωνα με τις εθνική πρακτική της. Για πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτό συνήθως σημαίνει «κόστος αποκατάστασης» (ιδίως για κτίρια, υποδομές), ενώ για άλλα αγαθά όπως είναι κατεστραμμένα κινητά περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να χρησιμοποιείται η τρέχουσα αξία τους. Οι ζημίες οικολογικού χαρακτήρα ίσως ληφθούν υπόψη στο βαθμό που συνδέονται με ένα πραγματικό κόστος, π.χ. ενέργειες καθαρισμού. Το κόστος παρέμβασης για υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης θεωρείται μέρος της συνολικής ζημίας.

Οι άμεσες ζημίες επιλέχθηκαν ως βάση ώστε να εξεταστεί εάν προσεγγίζεται το όριο για την κινητοποίηση του Ταμείου για τους εξής λόγους: Δεν υφίσταται γενικώς αποδεκτή έννοια έμμεσης ζημίας. Αξιόπιστες εκτιμήσεις άμεσων ζημιών εντός της προθεσμίας υποβολής αίτησης των 10 εβδομάδων όπως έχει αποδειχθεί δύσκολα πραγματοποιούνται. Η χρήση έμμεσων ζημιών θα οδηγούσε σε τεράστιες στρεβλώσεις, περαιτέρω καθυστερήσεις και πιθανώς σε μεγαλύτερη αναγκαιότητα εκ των υστέρων διορθώσεων και αποκαταστάσεων.

Οι πραγματικές ή αναμενόμενες πληρωμές από ασφαλιστικές ή διεθνείς πηγές, όπως είναι το IOPC (αλλά όχι από άλλες επιδοτήσεις της ΕΕ) για ενέργειες έκτακτης ανάγκης οι οποίες είναι επιλέξιμες βάσει του Άρθρου 3 του Κανονισμού θα αφαιρούνται από τη συνολική ζημία (εφαρμόστηκε στην περίπτωση του Prestige). Οι δωρεές ωστόσο δεν θα επηρεάζουν το ύψος της συνολικής ζημίας, διαφορετικά ενδεχομένως να επηρεαστεί η προθυμία πραγματοποίησης δωρεών. Επίσης, τα δάνεια της ΕΤΕπ δεν επηρεάζουν το ύψος της συνολικής ζημίας.

Η Επιτροπή αξιολογεί το κατά πόσο τα μεγέθη που αντιστοιχούν στις ζημίες είναι λογικά και θα ελέγχει τα μεγέθη των ζημιών έναντι στοιχείων από άλλες πηγές, εφόσον αυτό είναι δυνατό. Όπου ήταν απαραίτητο, η Επιτροπή προσάρμοσε τα μεγέθη που παρείχε το αιτών κράτος προτού τα χρησιμοποιήσει ως βάση για τον καθορισμό του ποσού της ενίσχυσης. Περαιτέρω στοιχεία δεν είναι ωστόσο διαθέσιμα σε όλες τις περιπτώσεις και η Επιτροπή δεν διαθέτει ειδική εμπειρία στον εν λόγω τομέα. Ίσως πρέπει στο μέλλον να καταφύγει στη συμβολή ανεξάρτητων εξωτερικών εμπειρογνωμόνων, αλλά θα πρέπει να διατεθούν ειδικές πιστώσεις.

Επιλέξιμο κόστος

«Εκτιμώμενο κόστος ενεργειών» (Άρθρο 4.1(β))

Σκοπός των επιδοτήσεων από το Ταμείο είναι η κάλυψη μέρους των δημόσιων δαπανών των δικαιούχων χωρών. Οι επιδοτήσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για τη χρηματοδότηση ορισμένων βασικών ενεργειών έκτακτης ανάγκης όπως ορίζεται στο Άρθρο 3(2) και επομένως δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να υπερβαίνουν το κόστος των ενεργειών αυτών. Η επιλογή τέτοιων ενεργειών (όπως διευκρινίζεται στη συμφωνία εφαρμογής) εναπόκειται στη δικαιούχο χώρα. Εφόσον οι δημόσιες δαπάνες σε όλες τις περιπτώσεις θα πρέπει να καλύπτουν όχι μόνο το κόστος των ενεργειών έκτακτης ανάγκης, η απαίτηση του Κανονισμού να περιοριστεί η κάλυψη σε ένα «μέρος» των δημόσιων δαπανών φαίνεται ότι ικανοποιείται. Σε κάθε περίπτωση, η εν λόγω διάταξη δεν επιβάλλει υποχρέωση συγχρηματοδοτήσης για μεμονωμένες ενέργειες. Για λόγους ισότητας προτείνεται να συζητηθεί ο περιορισμός των επιδοτήσεων κατά ένα ποσοστό του συνολικού κόστους των επιλέξιμων ενεργειών, όπως αυτό υπολογίζεται κατά τη στιγμή της πρότασης για κινητοποίηση του Ταμείου. Το θέμα αυτό θα διερευνηθεί περαιτέρω κατά την προσεχή διάσκεψη για το Ταμείο Αλληλεγγύης, η οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί το φθινόπωρο του 2004. Βάσει των συζητήσεων αυτών, η Επιτροπή θα διατυπώσει τις κατάλληλες προτάσεις.

Το εκτιμώμενο ποσό για ενέργειες έκτακτης ανάγκης θα αφορά ό,τι θεωρείται απολύτως απαραίτητο (αποκατάσταση της λειτουργίας) και, κατά γενικό κανόνα, δεν θα καλύπτεται το κόστος πλήρους αναδόμησης. Αναγνωρίζεται ωστόσο ότι ίσως υπάρξουν περιπτώσεις όπου η μόνη εφικτή λύση είναι η πλήρης αναδόμηση. Εάν χρησιμοποιηθεί η αναδόμηση για την εκτέλεση βελτιώσεων το πρόσθετο κόστος σε καμία περίπτωση δεν θα απαιτηθεί από το Ταμείο. Σε περίπτωση όπου χρειάζεται αντικατάσταση εξοπλισμού (π.χ. οχήματα υπηρεσιών διάσωσης τα οποία καταστράφηκαν κατά τις επιχειρήσεις), μόνο η τρέχουσα αξία του εν λόγω εξοπλισμού είναι δυνατό να απαιτηθεί.

Το μερίδιο των βασικών ενεργειών έκτακτης ανάγκης σε σχέση με τη συνολική ζημία όπως αποδείχθηκε διαφέρει σημαντικά ανάλογα με τη φύση της καταστροφής και τα χαρακτηριστικά της πληγείσας επικράτειας (βλ. παραρτήματα 1 και 2). Στο ένα άκρο ήταν η περίπτωση της πετρελαιοκηλίδας που προκλήθηκε από το Prestige όπου πρακτικά κανένα ιδιωτικό ή δημόσιο περιουσιακό στοιχείο δεν ζημιώθηκε και οι σχετικές δαπάνες αφορούσαν σχεδόν αποκλειστικά (επιλέξιμες) δραστηριότητες καθαρισμού. Σε αυτή την περίπτωση οι επιλέξιμες ενέργειες αντιπροσώπευαν ποσοστό 95% της συνολικής ζημίας. Αντίθετα, στην περίπτωση των δασικών πυρκαγιών της Πορτογαλίας, ο κύριος όγκος της ζημίας προκλήθηκε σε ιδιωτικές

δασικές εκτάσεις, άρα το μερίδιο των επιλέξιμων ενεργειών αντιπροσώπευε ποσοστό μόνο 8% της συνολικής ζημίας.

Συντονισμός με άλλα χρηματοδοτικά μέσα

«Τυχόν άλλες κοινοτικές πηγές χρηματοδότησης» (Άρθρο 4.1(γ))

Στοιχεία σχετικά με τη χρηματοδότηση για την καταστροφή από άλλες κοινοτικές πηγές - ιδιαίτερα για ενέργειες επιλέξιμες για ενίσχυση από το Ταμείο - επιδιώκονται για δύο λόγους: για να διασφαλιστεί μια συντονισμένη προσέγγιση των εν λόγω μέσων, μεγιστοποιώντας επομένως την αποτελεσματικότητά τους και για να αποφευχθεί διπλή χρηματοδότηση. Η Επιτροπή κατ' επανάληψη έχει ενθαρρύνει τα αιτούντα κράτη να χρησιμοποιούν τα διαρθρωτικά ταμεία, το Ταμείο Συνοχής ή τα προενταξιακά μέσα εάν η περιοχή που επλήγη από την καταστροφή είναι επιλέξιμη για ενίσχυση από κάποιο από τα εν λόγω μέσα. Εντός των ρυθμιστικών ορίων των μέσων αυτών η Επιτροπή ήταν και προτίθεται να είναι όσο το δυνατό ευέλικτη ώστε να επαναπροσανατολίζει τις χρηματοδοτήσεις προκειμένου να μετριαστούν οι συνέπειες μιας καταστροφής και – το σημαντικότερο– να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση σε πολιτικές πρόληψης των καταστροφών. Το ΕΓΤΠΕ-τμήμα Εγγυήσεων μπορεί επίσης να συνεισφέρει στην αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης μέσω παρεκκλίσεων σχετικά με τα μέτρα του 1^{ου} πυλώνα (π.χ. μέσω πρόωρων πληρωμών, γεωργική χρήση γαιών σε αγρανάπαυση) και των ειδικών μέτρων αποκατάστασης της αγροτικής ανάπτυξης.

«Τυχόν άλλες εθνικές ή διεθνείς πηγές χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας και ιδιωτικής ασφαλιστικής κάλυψης» (Άρθρο 4.1(δ))

Οι αιτούσες χώρες πρέπει να παράσχουν μια εκτίμηση άλλων δημόσιων και ιδιωτικών πηγών, συμπεριλαμβανομένης ασφαλιστικής κάλυψης, που ενδεχομένως θα συμβάλουν στην αποκατάσταση των ζημιών. Αποδείχθηκε εξαιρετικά δύσκολο να ληφθούν οποιαδήποτε αξιόπιστα στοιχεία εντός 10 εβδομάδων από την καταστροφή σχετικά με την ασφαλιστική κάλυψη, καθώς οι απαιτήσεις από ιδιώτες συνήθως υποβάλλονται με μεγάλη καθυστέρηση και η διαδικασία διευθέτησής τους είναι ακόμη πιο χρονοβόρα. Πάντως, οι αιτούντες συνήθως είναι σε θέση να παράσχουν στοιχεία σχετικά με το εάν οι δημόσιες ζημίες καλύπτονται από ασφάλιση – κανονικά αυτό δεν ισχύει.

Η κυβέρνηση της Σαξονίας μαζί με τον Ερυθρό Σταυρό ανέπτυξε ένα ηλεκτρονικό εργαλείο που ονομάστηκε PHOENIX, στην ουσία μια διαλογική βάση δεδομένων, η οποία χρησιμοποιήθηκε με επιτυχία για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις διαφορές πηγές χρηματοδότησης σε επίπεδο έργου από δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς οι οποίοι συνέβαλαν στην αποκατάσταση των ζημιών από τις πλημμύρες του 2002. Αυτή η βάση δεδομένων τέθηκε στη διάθεση της Επιτροπής και μπορεί τώρα να χρησιμοποιηθεί από άλλες δικαιούχες χώρες.

Ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας (Άρθρο 4.5)

Η ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας είναι η ημερομηνία κατά την οποία προκλήθηκε η πρώτη ζημία από την καταστροφή (βλ. Άρθρο 4(1) του Κανονισμού). Αυτό σημαίνει ότι οι δαπάνες για επιλέξιμες ενέργειες έκτακτης ανάγκης, όπως ορίζεται στο Άρθρο 3 του Κανονισμού και διευκρινίζεται στο Άρθρο 5 της

συμφωνίας που εκτελέστηκε μεταξύ εκείνης την ημερομηνία και της υπογραφής της απόφασης για την επιδότηση, μπορούν να απαιτηθούν από το Ταμείο.

Περίοδος εφαρμογής

«Η επιδότηση χρησιμοποιείται εντός ενός έτους από την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή χορήγησε την επιδότηση» (Άρθρο 8.1)

Ο Κανονισμός προβλέπει ένα έτος για την εφαρμογή της επιδότησης ξεκινώντας από την ημερομηνία χορήγησης της επιδότησης από την Επιτροπή. Προς αποφυγήν οποιωνδήποτε ασαφειών ως προς τις ακριβείς ημερομηνίες συμφωνήθηκε προς το παρόν με τους δικαιούχους ότι η προθεσμία αυτή θα θεωρείται ότι ξεκινά από την ημερομηνία της πραγματικής άφιξης της επιδότησης στον πρώτο λογαριασμό στη δικαιούχο χώρα. Η ακριβής ημερομηνία πρέπει να αποδειχθεί από το δικαιούχο κράτος το αργότερο με την τελική έκθεση.

Χρήση των επιδοτήσεων σημαίνει ότι τα χρηματικά ποσά δαπανώνται αποτελεσματικά για τους σκοπούς που ορίζονται στη συμφωνία εφαρμογής και παρέχονται αποδείξεις για τις εν λόγω δαπάνες.

Η Επιτροπή κρίνει ότι ο Κανονισμός δεν δίνει δυνατότητα παράτασης της μονοετούς περιόδου εφαρμογής. Η θέση αυτή έχει ανακοινωθεί εγκαίρως σε όλους τους δικαιούχους έως σήμερα.

2. ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Ο Κανονισμός προβλέπει δύο εξαιρέσεις για τις οποίες το Ταμείο μπορεί να κινητοποιηθεί ακόμη και εάν δεν πληροίται το κριτήριο ότι η ζημία υπερβαίνει τα 3 δισεκατομμύρια ευρώ ή το 0,6% του ΑΕΕ.

2.1. Το κριτήριο της γειτονικής χώρας

«Γειτονικό κράτος μέλος ή χώρα ...που επλήγη από την ίδια καταστροφή» (Άρθρο 2.2 στοιχείο 2)

Το κριτήριο αυτό ισχύει μόνο για χώρες γειτονικές σε άλλη χώρα όπου εκδηλώθηκε μείζων καταστροφή και έγινε δεκτή από την Επιτροπή ως επιλέξιμη για υποστήριξη από το Ταμείο. Για να είναι επιλέξιμη η γειτονική χώρα, η καταστροφή (η οποία μπορεί να αφορά ένα συμβάν ή σειρά συμβάντων, βλ. Κεφάλαιο 1) που πλήττει την περιοχή των συνόρων των δύο αυτών χωρών πρέπει να είναι η ίδια. *Παρόμοιες* περιστάσεις δεν επαρκούν από μόνες τους. Εάν μια καταστροφή κριθεί ότι πληροί το κριτήριο αυτό, η κινητοποίηση του Ταμείου δεν υπόκειται σε περαιτέρω προϋποθέσεις και είναι ανεξάρτητη από το μέγεθος της καταστροφής.

Επιδοτήσεις που χορηγούνται βάσει του κριτηρίου αυτού υπολογίζονται στο πλαίσιο της διαθέσιμης συνολικής ετήσιας κατανομής των κονδυλίων του Ταμείου και όχι στο πλαίσιο της κατανομής του 7,5% της συνολικής ετήσιας κατανομής κονδυλίων που διατίθεται για έκτακτες περιφερειακές καταστροφές. Η ενίσχυση καθορίζεται εφαρμόζοντας την ίδια μέθοδο όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο 3 παρακάτω (δηλ. βάσει του 2,5% της συνολικής άμεσης ζημίας).

2.2. Περιφερειακές καταστροφές

Καταστροφές που δεν πληρούν ούτε το κριτήριο της «μείζονος καταστροφής» ούτε το κριτήριο της «γειτονικής χώρας» μπορούν κατ' εξαίρεση να λάβουν ενίσχυση από το Ταμείο εάν πληρούν σειρά ειδικών κριτηρίων τα οποία ορίζονται στο Άρθρο 2(2) στοιχείο 3. Τα κριτήρια αυτά αναφέρθηκαν ως «ποιοτικά».

Ορισμός της πληγείσας περιοχής

Ο Κανονισμός δεν καθορίζει την έννοια της πληγείσας περιοχής. Καθώς οι καταστροφές δεν σέβονται τα διοικητικά όρια, επιτρέπεται ευλόγως στην αιτούσα χώρα, με επαλήθευση από την Επιτροπή, να καθορίσει την περιοχή σύμφωνα με κριτήριο της επιλογής της και τη φύση της καταστροφής. Αυτό πρέπει να περιγράφεται με σαφήνεια στην αίτηση.

Ο Κανονισμός δεν θέτει οποιαδήποτε ελάχιστη απαίτηση όσον αφορά το μέγεθος της πληγείσας επικράτειας ή του πληθυσμού. Η Επιτροπή κρίνει, ωστόσο, ότι δεδομένης του υποκείμενου σκεπτικού του Ταμείου και για να έχουν οποιαδήποτε σημασία τα ειδικά κριτήρια για τις περιφερειακές καταστροφές, ιδιαίτερα όσον αφορά την «οικονομική σταθερότητα», η πληγείσα περιοχή ή ο πληθυσμός πρέπει να αντιπροσωπεύει σημαντικό τμήμα σε εθνικό επίπεδο. Ενώ λοιπόν αποκλειστικά τοπικά συμβάντα δεν είναι επιλέξιμα από το Ταμείο, η κατευθυντήρια αρχή ήταν ότι όσο πιο ζημιογόνα είναι μια καταστροφή, τόσο μικρότερη ενδεχομένως θα να είναι η περιοχή που θα καθοριστεί. Πρέπει να αναγνωριστεί ότι αυτό δεν μπορεί να προσδιοριστεί ποσοτικά εκ των προτέρων και πρέπει να αποφασίζεται κατά περίπτωση. Η έννοια εφαρμόστηκε στην περίπτωση του σεισμού του Μολίζε, ο οποίος έπληξε ένα σχετικά μικρό μέρος του ιταλικού πληθυσμού κάτω των 250.000 κατοίκων, αλλά ήταν άκρως καταστροφικός.

Επίσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι για καταστροφές που δεν πληρούν το «κριτήριο της μείζονος καταστροφής», ο Κανονισμός δεν επιτρέπει τη συσσώρευση ζημιών από πολλές περιοχές, ακόμη και σε περιπτώσεις όπου η βασική αιτία των ζημιών είναι κοινή. Ο Κανονισμός επιτρέπει στο Ταμείο να παρεμβαίνει όποτε το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού πλήττεται από καταστροφή με σοβαρές και μακροχρόνιες επιπτώσεις για τις συνθήκες διαβίωσης. Η χρήση του όρου «περιοχή» στον Κανονισμό υποδηλώνει μια περιοχή που δεν γειτνιάζει και ή δεν αποτελεί συνέχεια άλλων κρατών και δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως συγκέντρωση περιοχών διεσπαρμένων εντός των ορίων μεγαλύτερης επικράτειας. Η άποψη αυτή υποστηρίζεται από το γεγονός ότι το Άρθρο 2(2), τελευταίο στοιχείο, αποτελεί εξαίρεση και θα πρέπει να τηρείται αυστηρά. Μια ευρύτερη ερμηνεία η οποία θα έδινε τη δυνατότητα πολλές ξεχωριστές και μη γειτνιάζουσες περιοχές να θεωρηθούν συλλογικά ως μια περιοχή θα δημιουργούσε επίσης προβλήματα στην εφαρμογή των άλλων κριτηρίων του Άρθρου 2(2), ιδιαίτερα όσον αφορά την απόδειξη μακροχρόνιων επιπτώσεων για την οικονομική σταθερότητα της πληγείσας περιοχής.

Κατ' εξαίρεση κινητοποίηση του Ταμείου

Το Ταμείο μπορεί να κινητοποιηθεί κατ' εξαίρεση για περιφερειακές καταστροφές **υπό τρεις προϋποθέσεις**:

- Οι καταστροφές πρέπει να είναι κυρίως φυσικές[22]
- Πρέπει να έχει πληγεί το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της περιοχής και
- Πρέπει να τεκμηριωθούν σοβαρές και μακροχρόνιες επιπτώσεις για τις συνθήκες διαβίωσης και για την οικονομική σταθερότητα.

Σε τέτοιες περιπτώσεις μια καταστροφή θεωρείται ως **έκτακτη** επειδή υπερβαίνει λόγω της φύσης της ή του μεγέθους της όσον αφορά τις ζημίες ή λόγω του αντίκτυπού της στην πληγείσα περιοχή αυτό που θα αναμενόταν σε λογικά πλαίσια να συμβεί.

«Καταστροφή…που έπληξε το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της»

Για να αξιολογηθεί εάν έχει πληγεί το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της περιοχής που επλήγη από την καταστροφή απαιτούνται δύο στοιχεία:

Πρώτον, η περιοχή πρέπει να καθοριστεί με σαφήνεια και πρέπει να υποδειχθεί ο κανονικός πληθυσμός μόνιμων κατοίκων. Δεύτερον, πρέπει να υποδειχθεί το μέρος του πληθυσμού που έχει πληγεί. Η Επιτροπή κρίνει ότι μεγαλύτερο μέρος σημαίνει ποσοστό που δεν υπολείπεται του 50%. Για να είναι επιλέξιμος, ο πληθυσμός πρέπει να έχει δεχτεί άμεσο αντίκτυπο, όπως είναι η απώλεια ή η ζημία της υγείας ή της περιουσίας ή οικονομική ζημία (π.χ. ανικανότητα άσκησης επαγγέλματος) ή άλλη μορφή σοβαρού προσωπικού πλήγματος, όπως είναι η προσωρινή στέγαση, η αδυναμία παρακολούθησης των μαθημάτων του σχολείου από τα παιδιά κλπ. Δεν αρκεί να κατοικεί κάποιος στην πληγείσα περιοχή, εάν δεν έχει υποστεί σοβαρό προσωπικό πλήγμα.

Τα κράτη μπορεί να βασίσουν την αίτησή τους στην περιοχή που έχει πληγεί περισσότερο ακόμη και εάν είναι μικρότερη από την πραγματική πληγείσα περιοχή προκειμένου να πληροίται το κριτήριο του πληθυσμού. Αυτό είναι αποδεκτό, αλλά σε αυτή την περίπτωση η ζημία που δηλώνεται πρέπει να αφορά μόνο την καθορισμένη περιοχή. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα μπορούσε να θεωρηθεί αποδεκτό εάν η επιδότηση χρησιμοποιηθεί στην ευρύτερη πληγείσα περιοχή.

«Σοβαρές και μακροχρόνιες επιπτώσεις για τις συνθήκες διαβίωσης και για την οικονομική σταθερότητα»

Αυτό σημαίνει άμεσο αρνητικό αντίκτυπο στον πληθυσμό, όπως είναι τα μακροχρόνια μέτρα προσωρινής στέγασης, η μακροχρόνια μη διαθεσιμότητα των κοινών υποδομών (ύδατα, ενέργεια, βασικές υποδομές μεταφορών, τηλεπικοινωνίες κλπ), μακροχρόνιος κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία κλπ. Μακροχρόνια σημαίνει ότι η αναμενόμενη διάρκεια της εν λόγω άμεσης αρνητικής επίπτωσης δεν είναι πολύ μικρότερη του ενός έτους.

Το αιτών κράτος πρέπει επίσης να αποδείξει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην απασχόληση ή/ και την οικονομική δραστηριότητα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους (σημαντική αύξηση της ανεργίας, σημαντική μείωση της

[22] Σχετικά με τη σημασία της λέξης «κυρίως» βλέπε σελίδα 14

βιομηχανικής ή αγροτικής παραγωγής, σημαντική πτώση του τομέα παροχής υπηρεσιών, π.χ. στον τουρισμό κλπ).

Ιδιαίτερη εστίαση σε απομακρυσμένες ή απομονωμένες περιοχές

Ενώ η Επιτροπή κρίνει ότι τα ανωτέρω τρία κριτήρια πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους, η ανάγκη για ιδιαίτερη εστίαση σε απομακρυσμένες ή απομονωμένες περιοχές δεν αποτελεί ξεχωριστό κριτήριο ώστε να θεωρηθεί επιλέξιμη για ενίσχυση μια καταστροφή. Η Επιτροπή θεωρεί ότι μια περιοχή έχει απομακρυσμένο ή απομονωμένο χαρακτήρα εάν βρίσκεται είτε σε μεγάλη απόσταση από το κέντρο της εθνικής της οικονομίας (όπως είναι οι εξόχως απόμακρες περιοχές) ή εάν η περιοχή είναι απομονωμένη εντός των ορίων της εθνικής οικονομίας λόγω της γεωγραφικής της θέσης (ορισμένες ορεινές περιοχές, νησιά κλπ) με λιγότερο αναπτυγμένες υποδομές σύνδεσης ή λόγω άλλης ιδιαίτερης ευαισθησίας. Απουσία απομακρυσμένου ή απομονωμένου χαρακτήρα, το αιτών κράτος πρέπει να αιτιολογήσει γιατί πρέπει να κινητοποιηθεί παρόλα αυτά το Ταμείο. Ο λόγος μπορεί να είναι, για παράδειγμα, η ιδιαίτερη σοβαρότητα των τριών κριτηρίων που προαναφέρθηκαν.

3. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Εκτός από τους γενικούς όρους του Άρθρου 4 (2), ο ίδιος ο Κανονισμός δεν περιέχει κανένα ειδικό κανόνα σχετικά με τον προσδιορισμό του ποσού της ενίσχυσης που θα χορηγηθεί. Περιέχει ωστόσο πολλά ενδεικτικά στοιχεία, όπως είναι η υποχρέωση κράτησης ενός τετάρτου των κονδυλίων του Ταμείου έως την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους και ιδιαίτερα η αναγκαιότητα να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση όλων των αιτήσεων. Για την παγίωση μιας μεθόδου προσδιορισμού του ποσού της ενίσχυσης του Ταμείου η Επιτροπή βασίστηκε στις εξής αρχές:

– **Ισότητα και διαφάνεια**: Η μέθοδος θα επιτρέπει πολλαπλές επιδοτήσεις για μια σειρά καταστροφών διαφορετικού μεγέθους και σε χώρες με διαφορετική οικονομική ισχύ στη διάρκεια ενός έτους, τηρώντας τη μέγιστη ετήσια κατανομή των κονδυλίων του Ταμείου γενικά (1 δισεκατομμύριο ευρώ), το μέγιστο μερίδιο του 7,5% επί της συνολικής ετήσιας κατανομής κονδυλίων για περιφερειακές καταστροφές και την απαίτηση κράτησης του 25% της συνολικής κατανομής κονδυλίων του Ταμείου έως την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους. Το ύψος της ενίσχυσης - υπό κανονικές προϋποθέσεις και κατά πάσα πιθανότητα – δεν θα εξαρτάται από τη χρονική στιγμή στην πορεία ενός έτους προϋπολογισμού κατά την οποία υποβάλλεται η αίτηση ούτε από το συνολικό ποσό ενίσχυσης που έχει ήδη χορηγηθεί νωρίτερα το ίδιο έτος.

– **Αλληλεγγύη και επικουρικότητα**: η έκταση της ενίσχυσης του Ταμείου θα είναι μεγαλύτερη για εκτενέστερες καταστροφές σε σύγκριση με μικρότερες. Το ποσοστό ενίσχυσης θα είναι λοιπόν προοδευτικό ανάλογα με την αυξανόμενη ζημία. Το ποσό της ενίσχυσης πρέπει να αντικατοπτρίζει το βαθμό στον οποίο μια χώρα που επλήγη από καταστροφή είναι σε θέση να αντιμετωπίσει την κατάσταση με δικά της μέσα. Για το ίδιο ύψος ζημιών οι φτωχότερες χώρες (βάσει του ΑΕΕ) θα λαμβάνουν επομένως μεγαλύτερη ενίσχυση σε σύγκριση με τις πλουσιότερες χώρες.

Οι αρχές αυτές δοκιμάστηκαν έναντι εναλλακτικών λύσεων και υπολογισμών προσομοίωσης και οδήγησαν την Επιτροπή στην υιοθέτηση του ακόλουθου συστήματος:

Εισάγεται ένα **προοδευτικό σύστημα δύο ορίων** σύμφωνα με το οποίο μια πληγείσα χώρα λαμβάνει κατώτατο ποσοστό ενίσχυσης 2,5% για το μέρος της ζημίας κάτω από το όριο επιδότησης και ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης 6% για το μέρος της ζημίας που υπερβαίνει το όριο. Τα δύο ποσά προστίθενται.

Το όριο είναι το επίπεδο της ζημίας που καθορίζεται από τον Κανονισμό προκειμένου να επέλθει παρέμβαση του Ταμείου, δηλ. το 0,6% του ΑΕΕ ή 3 δισεκατομμύρια ευρώ σε τιμές 2002. Το στοιχείο αυτό εξασφαλίζει ότι θα ληφθεί υπόψη η σχετική ικανότητα ενός κράτους να αντιμετωπίζει μόνο του μια καταστροφή. Εξασφαλίζει επίσης ότι για το ίδιο μέγεθος ζημίας σχετικά φτωχότερες χώρες θα λάβουν μεγαλύτερη ενίσχυση σε απόλυτα μεγέθη σε σχέση με πλουσιότερες.

Για έκτακτες περιφερειακές καταστροφές εφαρμόστηκε η ίδια μέθοδος, γεγονός που σημαίνει, κατά συνέπεια, ότι χώρες που επλήγησαν από τις εν λόγω καταστροφές, οι οποίες εξ ορισμού παραμένουν κάτω του ορίου, λαμβάνουν 2,5% της συνολικής άμεσης ζημίας σε ενίσχυση.

Σύμφωνα με τις ενδείξεις του πρώτου έτους εφαρμογής του Κανονισμού, οι αιτήσεις που δεν πληρούν το κριτήριο της «μείζονος καταστροφής» αποτελούν μάλλον τον κανόνα παρά την εξαίρεση (9 στις 14 αιτήσεις). Παρόλο που, για διάφορους λόγους, η Επιτροπή δεν γνωμοδότησε θετικά σε ορισμένες από αυτές τις περιπτώσεις, ο αριθμός των μικρότερων καταστροφών παραμένει εξαιρετικά υψηλό. Μια συνέπεια ήταν ότι το 2003 οι διαθέσιμοι πόροι του προϋπολογισμού για τις έκτακτες περιφερειακές καταστροφές θα ήταν ανεπαρκείς, εάν εφαρμοζόταν το ποσοστό ενίσχυσης του 2,5% επί της συνολικής άμεσης ζημίας. Επομένως, το ποσοστό έπρεπε να μειωθεί κατ' αναλογία μόλις κάτω από 2%.

Για να αποφευχθούν παρόμοιες καταστάσεις στο μέλλον οι οποίες δημιουργούν προβλήματα όσον αφορά την ίση μεταχείριση όλων των περιπτώσεων δύο είναι οι δυνατές λύσεις: 1) να τροποποιηθεί ο Κανονισμός προκειμένου να αυξηθεί το μέγιστο ετήσιο ποσό που θα δαπανηθεί για περιφερειακές καταστροφές ή 2) να τροποποιηθεί η μέθοδος υπολογισμού της Επιτροπής ορίζοντας το χαμηλότερο εκ των δύο ποσοστών, το οποίο ισχύει για μέρος ζημίας κάτω από το όριο μειζόνων καταστροφών, κάτω από το 2%.

Η συνολική άμεση ζημία επιλέχθηκε ως βάση για τον καθορισμό του ποσού ενίσχυσης επειδή αντικατοπτρίζει με τον καλύτερο τρόπο τον συνολικό αντίκτυπο στις συνθήκες διαβίωσης και στην οικονομία μιας χώρας. Αντίθετα, το κόστος των επιλέξιμων ενεργειών έκτακτης ανάγκης και το σχετικό μέγεθός του σε σχέση με τη συνολική ζημία μπορεί να διαφέρει σημαντικά (βλ. ενότητα σχετικά με τη συνολική ζημία παραπάνω). Η επιβάρυνση του δημόσιου προϋπολογισμού λόγω καταστροφής υπερβαίνει κατά πολύ το ποσό επιλέξιμων δαπανών του Ταμείου και περιλαμβάνει επίσης άμεσες συνέπειες, όπως είναι τα μειωμένα φορολογικά έσοδα, οι αυξημένες εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία κλπ. Προφανώς, η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό της επιλέξιμης δαπάνης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνολική αξιολόγηση της εφαρμογής του Ταμείου

1. Πριν εξαγάγουμε συμπεράσματα πρέπει να υπενθυμίσουμε τον αρχικό **σκοπό και ιδέα** που οδήγησαν στη δημιουργία του Ταμείου. Υπό το πρίσμα της άνευ προηγουμένου έκτασης των καταστροφών που προκλήθηκαν από τις πλημμύρες του 2002, θεωρήθηκε ότι η Ένωση θα έπρεπε να διαθέτει ένα μέσο το οποίο θα έδινε τη δυνατότητα να αποδειχθεί στην πράξη η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και των υποψήφιων χωρών, μέσω της χορήγησης έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης σε περίπτωση που πλήττονται από καταστροφές τέτοιων ασυνήθιστων διαστάσεων (στον Κανονισμό αναφέρονται ως «μείζονες καταστροφές»), οι οποίες εξαντλούν τις δυνατότητες αντιμετώπισης. Υπό αυτές τις συνθήκες – σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας – τα κράτη μέλη ήταν προετοιμασμένα να συγκεντρώσουν οικονομικούς πλέον του κανονικού κοινοτικού προϋπολογισμού.

2. Εκτός από τις 3 **μείζονες καταστροφές** που αποτέλεσαν την αιτία της ίδρυσης του Ταμείου – τις πλημμύρες στην Αυστρία, τη Γερμανία και τη Δημοκρατία της Τσεχίας – έως σήμερα έχει λάβει χώρα μόνο άλλη μία μείζων καταστροφή, συγκεκριμένα οι δασικές πυρκαγιές στην Πορτογαλία, για την οποία κινητοποιήθηκε το Ταμείο[23]. Όλες αυτές οι περιπτώσεις διευθετήθηκαν εντός του συντομότερου χρονικού διαστήματος, αποδεικνύοντας την ικανότητα της Ένωσης να ανταποκριθεί στις προσδοκίες που σχετίζονται με το νέο μέσο. Η Επιτροπή πράγματι ήταν σε θέση να αξιολογήσει τους φακέλους και να προτείνει την κινητοποίηση του Ταμείου στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή μέσα σε ένα μόλις μήνα από την υποβολή της αίτησης.

   Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι, παρόλο που το Ταμείο δημιουργήθηκε για τη χορήγηση ενίσχυσης έκτακτης ανάγκης, ουσιαστικά έχει συσταθεί ως μέσο αναχρηματοδότησης. Στόχος είναι και πρέπει να παραμείνει η ταχεία διάθεση πόρων. Ορισμένες διοικητικές βελτιώσεις και ιδιαίτερα εάν υπήρχε η δυνατότητα εξορθολογισμού της διαδικασίας προϋπολογισμού μεταξύ του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, οι πραγματικές πληρωμές του Ταμείου θα πραγματοποιούνταν ακόμη πιο γρήγορα.

   Πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω η σκοπιμότητα χορήγησης άμεσης χρηματοδότησης (*π.χ. ταμειακά διαθέσιμα*) σε ορισμένες περιπτώσεις, έτσι ώστε να μπορούν τα κράτη μέλη να καλύπτουν τα συμπληρωματικά μέτρα που θα απαιτούνται για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης οι οποίες υπερβαίνουν τις άμεσες χρηματοδοτικές ικανότητες των εν λόγω κρατών. Οι χρηματοδοτήσεις θα πρέπει να επιστρέφονται. Η χορήγηση βοήθειας θα είναι ανεξάρτητη από κάθε μεταγενέστερη απόφαση για επιλεξιμότητα του μέτρου για το Ταμείο Αλληλεγγύης[24].

---

23 Η αίτηση της Ελλάδας βασίστηκε επίσης στο κριτήριο της «μείζονος καταστροφής» αλλά απορρίφθηκε από την Επιτροπή καθώς κρίθηκε ότι δεν πληροί τα κριτήρια. (Βλ. και παραπάνω υποσημείωση).

24 Βλέπε Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την «Ενίσχυση της Ικανότητας Πολιτικής Προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Γενικά, και λαμβάνοντας υπόψη το σκεπτικό για τη δημιουργία του Ταμείου, η αξιολόγηση των ενεργειών του θα πρέπει να είναι κατά κύριο λόγο θετική: το Ταμείο εκπληρώνει το σκοπό του.

3. Για τις περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στο κύριο πεδίο εφαρμογής των επιδοτήσεων του Ταμείου η απόφαση πρέπει να βασίζεται σε σχολαστικότερη εξέταση

Πρώτον, οι αιτήσεις για κινητοποίηση πόρων του Ταμείου για καταστροφές *κάτω* του ορίου της «μείζονος καταστροφής», οι οποίες θα αποτελούσαν απόλυτη εξαίρεση, όπως αποδείχθηκε αποτελούσαν την πλειονότητα των περιπτώσεων.

Έως τώρα μόνο μία αίτηση αφορούσε το κριτήριο της «γειτονικής χώρας». Δεδομένου του κανονικού σκοπού του Ταμείου και τον εξαιρετικό χαρακτήρα του κριτηρίου αυτού, το Ταμείο θα έπρεπε να κινητοποιείται μόνο για περιπτώσεις όπου αποδεικνύεται σαφώς ότι μία και μόνο καταστροφή έπληξε την περιοχή των συνόρων δύο χωρών.

Αξιολογώντας το σχετικά μεγάλο αριθμό αιτήσεων δημιουργήθηκαν προβλήματα και με το κριτήριο της «περιφερειακής καταστροφής». Οι αρχικές αιτήσεις περιείχαν ελάχιστα στοιχεία προκειμένου να ελεγχθούν οι πολυάριθμες και ειδικές απαιτήσεις αυτού του κριτηρίου. Ως αποτέλεσμα, έπρεπε να ζητηθούν συμπληρωματικά στοιχεία, γεγονός το οποίο με τη σειρά του παρέτεινε την καθυστέρηση της εξέτασης. Σε κάποιες περιπτώσεις, η ανάγκη για μετάφραση προκάλεσε περαιτέρω καθυστερήσεις. Σε άλλες περιπτώσεις αποδείχθηκε ότι ο Κανονισμός δεν ήταν απόλυτα ακριβής και απαιτούσε ερμηνεία, π.χ. όσον αφορά τον προσδιορισμό της πληγείσας περιοχής και το μέρος του πληθυσμού που επλήγη. Παρά την ύπαρξη ορισμένων αδυναμιών, για κάποιες εκ των οποίων η Επιτροπή προτείνει διοικητικές λύσεις (βλέπε πέμπτο στοιχείο), μπορούμε να συμπεράνουμε ότι και στις εξαιρετικές περιπτώσεις το Ταμείο λειτούργησε σε γενικές γραμμές αρκετά αποτελεσματικά.

4. Μόλις ένα έτος εμπειρίας είναι βέβαια πολύ μικρό χρονικό διάστημα για μια τελική κρίση. Είναι ιδίως πολύ νωρίς για να προτείνουμε οποιεσδήποτε ουσιώδεις τροποποιήσεις του Κανονισμού. Η εμπειρία έχει δείξει ότι καμία καταστροφή δεν είναι ίδια και κάθε περίπτωση θέτει κάθε φορά υπό δοκιμή τον Κανονισμό. Επομένως φαίνεται αναγκαίο να αποκτήσουμε μεγαλύτερη εμπειρία και να σκεφτούμε πιθανές προσαρμογές του Κανονισμού έως το 2006 όπως προβλέπεται ήδη από το Άρθρο 14.

Επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές για μελλοντική δράση

Εάν και είναι προφανώς νωρίς να τροποποιηθεί η βασική νομική πράξη, βραχυπρόθεσμα η Επιτροπή κρίνει ότι πρέπει να ληφθούν ορισμένα πρακτικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού, τα οποία θα επιφέρουν βελτιώσεις, ιδιαίτερα στον εξορθολογισμό και την επιτάχυνση της επεξεργασίας των αιτήσεων:

1. Όπως έχει ήδη περιγραφεί, ο χρόνος παραλαβής των συμπληρωματικών στοιχείων που είναι απαραίτητα για τον έλεγχο των διαφόρων απαιτήσεων του Κανονισμού – ιδιαίτερα για αιτήσεις που βασίζονται στο κριτήριο της «περιφερειακής καταστροφής» - παρέτεινε τη χρονική διάρκεια της εξέτασης. Λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή των επιδοτήσεων του Ταμείου το προηγούμενο έτος η Επιτροπή θα καταβάλει προσπάθεια στο μέλλον να

οριστικοποιεί την αξιολόγησή της βάσει των διαθέσιμων στοιχείων το αργότερο εντός 4 μηνών από την παραλαβή της αίτησης. Ένα τυποποιημένο έντυπο αίτησης διαθέσιμο σε όλες τις γλώσσες (βλ. πρότυπο στο προσάρτημα) θα συντελέσει στον εξορθολογισμό της διαδικασίας εξέτασης. Με την επιφύλαξη της διαθεσιμότητας κονδυλίων του προϋπολογισμού και πόρων, η Επιτροπή θα καταβάλει προσπάθειες για να εξεύρει πόρους κατά προτεραιότητα για τις μεταφραστικές ανάγκες.

2. Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων η Επιτροπή κατ' επανάληψη επεσήμανε την ανάγκη εξωτερικής τεχνικής πραγματογνωμοσύνης, ιδιαίτερα όσον αφορά τον έλεγχο της αξιοπιστίας των εκτιμήσεων συνολικής ζημίας και του κόστους των επιλέξιμων ενεργειών έκτακτης ανάγκης. Η Επιτροπή ενδέχεται να προτείνει κονδύλι προκειμένου να είναι διαθέσιμη η τεχνική βοήθεια από το 2005 κι έπειτα.

3. Η αναγκαιότητα μετάφρασης του φακέλου της αίτησης μπορεί μερικές φορές να αποτελέσει αιτία καθυστέρησης λόγω έλλειψης πόρων. Για να μειωθεί ο χρόνος αντίδρασης στην καταστροφή, η Επιτροπή προτείνει επομένως να τυποποιηθούν όσο είναι δυνατό οι φάκελοι των αιτήσεων, σύμφωνα με το πλαίσιο του τυποποιημένου «εντύπου αίτησης» (βλέπε στοιχείο α) ανωτέρω και πρότυπο στο προσάρτημα) και να υποβάλλονται εφόσον είναι δυνατό σε μια από τις συχνότερες γλώσσες εργασίας, όπως είναι τα αγγλικά, τα γαλλικά ή τα γερμανικά – αναγνωρίζοντας ότι τόσο η χρήση του τυποποιημένου εντύπου αίτησης, όσο και η χρήση οποιασδήποτε συγκεκριμένης γλώσσας μεταξύ των επίσημων γλωσσών της ΕΕ δεν είναι υποχρεωτική για την παρουσίαση της αίτησης.

4. Για τις «περιφερειακές καταστροφές» η μέγιστη ετήσια κατανομή πόρων περιορίζεται στα 75 εκατομμύρια ευρώ. Σύμφωνα με το Άρθρο 4(2) του Κανονισμού τουλάχιστον ένα τέταρτο του ποσού αυτού πρέπει να παραμένει διαθέσιμο έως την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους, περιορίζοντας το χορηγούμενο μέγιστο συνολικό ποσό πριν από την ημερομηνία αυτή στα 56,25 εκατομμύρια ευρώ. Υπάρχει κίνδυνος υπέρβασης των ορίων αυτών βάσει της τρέχουσας μεθόδου υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης, ιδιαίτερα εάν λάβουν χώρα πολλές περιφερειακές καταστροφές πριν την πρώτη Οκτωβρίου ενός δεδομένου έτους. Όπως ορίζεται ανωτέρω, η Επιτροπή στο παρόν στάδιο δεν θα προτείνει τροποποίηση του Κανονισμού. Εάν επαναληφθούν παρόμοιες καταστάσεις, η Επιτροπή ίσως τροποποιήσει τη μέθοδο υπολογισμού ορίζοντας το κατώτατο εκ των δύο ποσοστών, το οποίο εφαρμόζεται στο μέρος ζημίας κάτω του ορίου για μείζονες καταστροφές, στο αναγκαίο χαμηλότερο επίπεδο (για παράδειγμα 2%) για όλες τις μελλοντικές περιπτώσεις.

5. Για λόγους ισότητας προτείνεται να συζητηθεί ο περιορισμός των επιδοτήσεων κατά ένα ποσοστό του συνολικού κόστους των επιλέξιμων ενεργειών, όπως αυτό υπολογίζεται κατά τη στιγμή της πρότασης για κινητοποίηση του Ταμείου. Το θέμα αυτό θα διερευνηθεί περαιτέρω κατά την προσεχή διάσκεψη για το Ταμείο Αλληλεγγύης, η οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί το φθινόπωρο του 2004. Βάσει των συζητήσεων αυτών, η Επιτροπή θα διατυπώσει τις κατάλληλες προτάσεις.περιορισμός της ενίσχυσης.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΑ

Προσάρτημα 1: Αιτήσεις προς το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2002

	Αυστρία	**Δημοκρατία της Τσεχίας**	**Le Gard/ Γαλλία**	**Γερμανία**
Φύση της καταστροφής	πλημμύρες	πλημμύρες	πλημμύρες	πλημμύρες
Ημερομηνία πρώτης ζημίας	6/8/2002	5/8/2002	8/9/2002	10/8/2002
Συνολική άμεση ζημία	2 900 εκατ. €	2 300 εκατ. €	835 εκατ. €	9 100 εκατ. €
Μείζων ή περιφερειακή καταστροφή;	**Μείζων καταστροφή**	**Μείζων καταστροφή**	Περιφερειακή καταστροφή	**Μείζων καταστροφή**
Κόστος επιλέξιμων ενεργειών έκτακτης ανάγκης	1200 εκατ. €	1186 εκατ. €	225 εκατ. €	1699 εκατ. €
Επιλέξιμη δαπάνη/ συνολική ζημία	41%	52%	27%	19%
Ενίσχυση / επιλέξιμη δαπάνη	11,2%	10,9%	9,3%	26,1%
Ποσοστό ενίσχυσης (% επί της συνολικής ζημίας)	**4,6%**	**5,5%**	**2,5%**	**4,8%**
Κατάσταση	Εγκρίθηκε και καταβλήθηκε Ολοκληρώθηκε η εφαρμογή, αναμένεται η τελική έκθεση	Εγκρίθηκε και καταβλήθηκε Ολοκληρώθηκε η εφαρμογή, αναμένεται η τελική έκθεση	Εγκρίθηκε και καταβλήθηκε Ολοκληρώθηκε η εφαρμογή, αναμένεται η τελική έκθεση	Εγκρίθηκε και καταβλήθηκε Ολοκληρώθηκε η εφαρμογή, αναμένεται η τελική έκθεση
Ποσό ενίσχυσης που χορηγήθηκε	**134 εκατ. €**	**129 εκατ. €**	**21 εκατ. €**	**444 εκατ. €**

* Καταχώριση αρχικής αίτησης στην Επιτροπή

Προσάρτημα 2: Αιτήσεις προς το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2003

	Prestige/ Ισπανία	**Μολίζε/ Ιταλία**	**Αίτνα/ Ιταλία**	**Βόρεια Ιταλία**	**Ελλάδα**	**Πορτογαλία**	**Γαλλία**	**Ισπανία**	**Μάλτα**	**Friuli Venezia-Giulia/ Ιταλία**
Φύση της καταστροφής	Πετρελαιοκηλίδα	Σεισμός	Ηφαιστειακή έκρηξη & σεισμοί	Πλημμύρες	Δυσμενείς καιρικές συνθήκες	Δασικές πυρκαγιές	Δασικές πυρκαγιές	Δασικές πυρκαγιές	Πλημμύρες	Πλημμύρες
Ημερομηνία πρώτης ζημίας	19/11/02	31/10/02	26/10/02	24/11/02	1/12/2002	20/7/03	2/7/03	1/8/03	15/9/03	29/8/03
Ημερομηνία αίτησης*	13/1/03	13/1/03	13/1/03	31/1/03	28/2/03	13/8/03	10/9/03	1/10/03	10/11/03	6/11/03
Συνολική άμεση ζημία	436 εκατ. € (προσαρμόστηκε)	1 558 εκατ. €	849 εκατ. € (προσαρμόστηκε)	1 900 εκατ. €	Ασαφής	1 228 εκατ. €	531 εκατ. €	53,2 εκατ. € (προσαρμόστηκε)	30 εκατ. €	525 εκατ. €
Μείζων ή περιφερειακή καταστροφή;	Περιφερειακή καταστροφή	Περιφερειακή καταστροφή	Περιφερειακή καταστροφή	Περιφερειακή καταστροφή	Περιφερειακή καταστροφή	**Μείζων καταστροφή**	Περιφερειακή καταστροφή	Γειτονική χώρα	**Μείζων καταστροφή**	Περιφερειακή καταστροφή
Κόστος επιλέξιμων ενεργειών έκτακτης ανάγκης	416 εκατ. €	248 εκατ. €	204 εκατ. €		Ασαφές	104 εκατ. €		29,2 εκατ. €	11 εκατ. €	136 εκατ. €
Επιλέξιμη δαπάνη/ συνολική ζημία	95%	16%	24%	-		8%	-	55 %	37%	
Ενίσχυση / επιλέξιμη δαπάνη	2,1%	12,4%	8,2%			46,7%		4,6 %	8,7 %	
Ποσοστό ενίσχυσης (% επί της συνολικής ζημίας)	**1,97%**	**1,97%**	**1,97%**			**3,95%**		**2,5 %**	**3,2 %**	

Κατάσταση	Εγκρίθηκε	Εγκρίθηκε	Εγκρίθηκε	**Απορρίφθηκε**	**Προτάθηκε απόρριψη****	Εγκρίθηκε και καταβλήθηκε	**Προτάθηκε απόρριψη****	Προτάθηκε μερική αποδοχή**	Προτάθηκε αποδοχή**	**Προτάθηκε απόρριψη****
Ποσό ενίσχυσης που χορηγήθηκε	**8.626 εκατ. €**	**30.826 εκατ. €**	**16.798 εκατ. €**	-	-	**48.539 εκατ. €**	-	1.331 εκατ. €	0,961 εκατ. €	-

* Καταχώριση αρχικής αίτησης στην Επιτροπή
** Απόφαση της Επιτροπής στις 9/03/2004

Προσάρτημα 3:

Συνοπτικό Έντυπο Αίτησης για την κινητοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΤΑΕΕ)

Τα στοιχεία που θα παρασχεθούν στο έντυπο αυτό θα θεωρηθούν ως **σύνοψη της αίτησής σας**. Το έντυπο δεν αντικαθιστά την κανονική αίτηση. Όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα, αναφορές, φωτογραφίες και στατιστικά στοιχεία κλπ που αναφέρονται στο συνοπτικό αυτό έντυπο αίτησης θα πρέπει να αριθμούνται ή/ και να ευρετηριοποιηθούν και να συνοδεύουν την αίτησή σας. Όλα τα έγγραφα μπορούν να αποσταλούν στην Επιτροπή σε μια από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, προς επίσπευση της εξέτασης της αίτησης θα ήταν χρήσιμο να παρασχεθεί η συνοπτική αίτηση (και) στα αγγλικά, τα γαλλικά ή τα γερμανικά.

Το συνοπτικό αυτό έντυπο αίτησης θα διευκολύνει τις Υπηρεσίες της Επιτροπής να πραγματοποιήσουν μια **προκαταρκτική αξιολόγηση** προκειμένου να καθοριστεί εάν μια αίτηση για κινητοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης της ΕΕ μπορεί να γίνει δεκτή. Σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί δεσμευτική ερμηνεία των όρων του Κανονισμού 2012/2002. Εάν μια αίτηση γίνει αποδεκτή, τότε θα ακολουθήσει πλήρης και κανονική εξέταση της αίτησης, σύμφωνα με τους όρους του Κανονισμού. Για σκοπούς καθοδήγησης και σαφήνειας, ανατρέξτε στον Κανονισμό του Ταμείου Αλληλεγγύης της ΕΕ και στο εγχειρίδιο για τις αιτήσεις το οποίο παρέχεται από την Ομάδα του Ταμείου Αλληλεγγύης, ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής. Κάθε ερώτηση έχει έναν αριθμό αναφοράς ώστε να μπορέσετε να ανατρέξετε στο εγχειρίδιο για επεξηγήσεις και σημειώσεις για να απαντήσετε στις ερωτήσεις που αναφέρονται στο παρόν.

Τα έγγραφα της αίτησης, συμπεριλαμβανομένου του συνοπτικού εντύπου αίτησης θα διαβιβάζονται στη διεύθυνση:

EUROPEAN COMMISSION
DG REGIONAL POLICY
B-1049 Brussels
Belgium

Ηλεκτρονική έκδοση της αίτησης θα αποστέλλεται στη διεύθυνση:

eu-solidarity-fund@cec.eu.int

Αριθμός Αναφοράς	**Απαιτούμενα στοιχεία**	**Συμπληρώνεται από την αιτούσα χώρα**
1	**Πληγείσα χώρα**	
2	**Είδος και χαρακτηριστικά της καταστροφής**	
3	**Ημερομηνία της πρώτης ζημίας που προκλήθηκε από την καταστροφή**	

4	**Οργανισμός που υποβάλλει την αίτηση**	
	Διοικητικός υπεύθυνος επαφής: Όνομα Αρμοδιότητα Διεύθυνση Τηλέφωνο Φαξ Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
5	**Παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι καμία ζημία σε σχέση με την αίτησή σας δεν προκλήθηκε πριν από την ημερομηνία που υποδεικνύεται στο στοιχείο 3 ανωτέρω**	
6	**Πρόκειται για φυσική καταστροφή;**	
7	**Εάν δεν πρόκειται για φυσική καταστροφή, παρακαλούμε περιγράψτε**	
8	**Αιτιολόγηση της παρέμβασης του ΤΑΕΕ**	
9	**Επισημάνετε τις σοβαρές επιπτώσεις που επέφερε η καταστροφή στις συνθήκες διαβίωσης, το φυσικό περιβάλλον ή την οικονομία**	
10	**Εκτίμηση της συνολικής άμεσης ζημίας**	
	Μέρος της συνολικής ζημίας που αντιπροσωπεύει η δημόσια ζημία	
11	**Τι ποσοστό επί του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος αντιπροσωπεύει η ζημία;**	
12	**Ζημία άνω των 3 δισεκατομμυρίων ευρώ ή 0,6% του ΑΕΕ;**	

Οι ερωτήσεις 13 έως 18 (γκρίζα ενότητα) πρέπει να απαντηθούν μόνο εάν η καταστροφή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως «μείζων», δηλ. όταν η συνολική άμεση ζημία είναι μικρότερη από 3 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2002) ή από το 0,6% του ΑΕΕ της χώρας της (εφαρμόζεται το μικρότερο εκ των δύο τιμών)		
13	**Επλήγη γειτονική χώρα από την ίδια καταστροφή;**	
14	**Πληγείσα περιφέρεια(ες)/περιοχή**	
15	**Πληθυσμός που κατοικεί της πληγείσες περιφέρειες/ περιοχές**	
16	**Σε τι βαθμό επλήγη το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού;**	
	Περιγράψτε τη φύση των συνεπειών	
17	**Επισημάνετε της σοβαρές και μακροχρόνιες επιπτώσεις για της συνθήκες διαβίωσης**	
	…και την οικονομική σταθερότητα της πληγείσας περιοχής	
18	**Η πληγείσα περιοχή είναι απομακρυσμένη ή απομονωμένη; Παρακαλούμε περιγράψτε**	

19	**Εκτιμώμενο κόστος επιλέξιμων ενεργειών (σύμφωνα με το Άρθρο 3 του κανονισμού του ΤΑΕΕ)**	
	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ποσό	
	Ανάλυση ανά κατηγορία:	
	Α) Άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών και εξοπλισμού στους τομείς: **(1) ενέργειας** **(2) υδάτων και λυμάτων** **(3) τηλεπικοινωνιών** **(4) μεταφορών** **(5)·υγείας(6) εκπαίδευσης**	
	Β) **(1) προσωρινή στέγαση** **(2) υπηρεσίες διάσωσης**	
	Γ) **(1) υποδομές πρόληψης** **(2) άμεση προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς**	
	Δ) Άμεσος καθαρισμός των περιοχών που επλήγησαν από την καταστροφή/ φυσικών περιοχών	
20	**Μερίδιο «επιλέξιμης» δαπάνης σε σχέση με το συνολικό ποσό της άμεσης ζημίας**	

21	**Από ποιες άλλες κοινοτικές πηγές λάβατε χρηματοδότηση/ θα χρησιμοποιήσετε για να καλύψετε τη συνολική ζημία;**	
22	**Άλλες πηγές χρηματοδότησης**	
	~ εθνικές	
	~ διεθνείς	
	~ ασφαλιστική κάλυψη	
23	**Σε ποιο βαθμό ασφαλίζεται η επιλέξιμη δαπάνη;**	
24	**Υπάρχει ευθύνη τρίτου μέρους (π.χ. αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»);**	
25	**Γνωρίζετε εάν η ίδια καταστροφή αφορά και οποιαδήποτε άλλη χώρα; Εάν ναι, παρακαλούμε αναφέρετε ποια.**	
26	**Έχετε υποβάλει ή σκοπεύετε να υποβάλετε άλλες αιτήσεις για ενίσχυση από άλλα κοινοτικά μέσα για την ίδια καταστροφή;**	
27	**Σκοπεύετε να υποβάλετε αίτηση για δάνειο από την ΕΤΕπ για δαπάνες που σχετίζονται με την καταστροφή; ποσό**	

Προσάρτημα 4:

Συνοπτικές Κατευθυντήριες Οδηγίες για τις Αιτήσεις προς το ΤΑΕΕ - Εγχειρίδιο

Οι κατευθυντήριες αυτές οδηγίες και κεφαλίδες καταρτίζονται για να βοηθήσουν στην παρουσίαση των απαιτήσεων. Δεν παρέχουν αναλυτική παρουσίαση των υποχρεώσεων του Κανονισμού 2002 του ΤΑΕΕ, δεν λαμβάνουν υπόψη λεπτομερώς τα νομικά θέματα και δεν πρέπει να θεωρηθούν ως ερμηνεία του Κανονισμού. Τα στοιχεία παρέχονται λοιπόν με την επιφύλαξη της θέσης που θα πάρει η Επιτροπή βάσει των στοιχείων που θα παραλάβει. Οι αριθμοί αναφοράς αντιστοιχούν σε εκείνους του εντύπου αίτησης.

Αριθμός αναφοράς		***Φύση της απαιτούμενης πληροφορίας***	***Νομική Βάση*** *όπου ισχύει*	***Σημειώσεις + Μεθοδολογία της Επιτροπής σχετικά με την επεξεργασία της αίτησης βάσει του Κανονισμού του ΤΑΕΕ***
1	**Πληγείσα χώρα**	Κράτος μέλος ή υποψήφια χώρα	Άρθρο 2(1)	
2	**Είδος και χαρακτηριστικά της καταστροφής**	Σύντομη περιγραφή		
3	**Ημερομηνία της πρώτης ζημίας που προκλήθηκε από την καταστροφή**	Ημερομηνία	Άρθρο 4(1)	Αυτή είναι η ημερομηνία έναρξης για την επιλεξιμότητα της ενίσχυσης. Οι αιτήσεις πρέπει να παραληφθούν εντός 10 εβδομάδων από την εν λόγω ημερομηνία. Δεν είναι δυνατό να επιλεχθεί μετέπειτα ημερομηνία ώστε να τηρηθεί η προθεσμία.
	Ημερομηνία αίτησης	Ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή *παραλαμβάνει* την αίτηση		Επίσημη καταχώριση στην Επιτροπή
4	**Οργανισμός που υποβάλλει την αίτηση**	Όνομα και αρμοδιότητα του προσώπου/ διοίκησης που απευθύνεται σε ποιον και από ποιον;	Άρθρο 5(3)	Πρέπει να είναι εθνική κυβέρνηση
		Διοικητικός υπεύθυνος επαφής: Τηλέφωνο, Φαξ, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, κλπ		Αυτό θα είναι το πρόσωπο στο οποίο η Επιτροπή θα μπορεί να απευθύνεται απευθείας για οποιεσδήποτε πρόσθετες ερωτήσεις σχετικά με την αίτηση. Για επιτάχυνση της μετάφρασης της αίτησης, θα ήταν χρήσιμο ένα ηλεκτρονικό αντίγραφο της έκδοσης σε χαρτί, εφόσον αυτό είναι δυνατό.

Αριθμός αναφοράς		***Φύση της απαιτούμενης πληροφορίας***	***Νομική Βάση*** *όπου ισχύει*	***Σημειώσεις + Μεθοδολογία της Επιτροπής σχετικά με την επεξεργασία της αίτησης βάσει του Κανονισμού του ΤΑΕΕ***
5	**Παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι καμία ζημία σε σχέση με την αίτησή σας δεν προκλήθηκε πριν από την ημερομηνία που υποδεικνύεται στο στοιχείο 3 ανωτέρω**	ναι/ όχι	Άρθρο 4(1)	Πρέπει επίσης να δηλωθεί η διάρκεια των συμβάντων που προκάλεσαν τη ζημία
6	**Πρόκειται για φυσική καταστροφή;**	ναι/ όχι	Άρθρο 2(1)	
7	**Εάν δεν πρόκειται για φυσική καταστροφή, παρακαλούμε περιγράψτε**	περιγραφή	Προοίμιο 5	Μη φυσικές καταστροφές μπορούν να είναι επιλέξιμες αλλά απαιτούν ειδική αιτιολόγηση. Ενώ οι μη φυσικές καταστροφές δεν εξαιρούνται βάσει του Κανονισμού, η ενίσχυση του ΤΑΕΕ προορίζεται «κυρίως» για φυσικά φαινόμενα. Το εν λόγω κριτήριο εισήχθη στον Κανονισμό μεταξύ άλλων λόγων για να αποφευχθούν συγκρούσεις με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και όχι για να υποβιβάσει τη νομική ευθύνη για τις προκληθείσες ζημίες. Εάν ένα κράτος υποβάλει αίτηση για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ η οποία αφορά μη φυσική καταστροφή πρέπει να αιτιολογήσει την παρέμβαση του ΤΑΕΕ (π.χ. πτώχευση του υπαίτιου). Το γεγονός ότι ο υπαίτιος δεν ήταν δεόντως ασφαλισμένος δεν αποτελεί από μόνο του επαρκή λόγο.
8	**Αιτιολόγηση της παρέμβασης του ΤΑΕΕ**	γιατί πρέπει να κινητοποιηθεί το ΤΑΕΕ		Αναμενόμενες επιπτώσεις και διάρκεια του περιστατικού κλπ που δεν μπορεί να αντιμετωπίσει μόνης της η πληγείσα χώρα
9	**Επισημάνετε τις σοβαρές επιπτώσεις που επέφερε η καταστροφή στις συνθήκες διαβίωσης, το φυσικό περιβάλλον ή την οικονομία**	Σύντομη περιγραφή	Άρθρο 4(1)	

Αριθμός αναφοράς		***Φύση της απαιτούμενης πληροφορίας***	***Νομική Βάση*** *όπου ισχύει*	***Σημειώσεις + Μεθοδολογία της Επιτροπής σχετικά με την επεξεργασία της αίτησης βάσει του Κανονισμού του ΤΑΕΕ***
10	**Συνολική άμεση ζημία**	Εκτιμώμενο ποσό (Εκατομμύρια €)	Άρθρο 4(1)α Άρθρο 2	Μπορούν να συμπεριληφθούν οικονομικές απώλειες (απώλειες εισοδήματος κλπ) και υποθετικές ζημίες. Μέτρα πρόληψης που απαιτούνται άμεσα και βασικές επισκευές είναι αποδεκτές επειδή στοχεύουν στην αποκατάσταση όσο δυνατό ομαλότερης κατάστασης των συνθηκών. Διαρθρωτικές βελτιώσεις που υπερβαίνουν τα όρια «status quo ante» δεν γίνονται αποδεκτές ως ζημία.
		εκ των οποίων ζημία σε δημόσια περιουσία (ποσό και % επί του συνόλου)	Προοίμιο 4	Ζημία που αφορά όλα τα κρατικά περιουσιακά στοιχεία και υποδομή και κόστος ενεργειών/ υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης
11	**Τι ποσοστό επί του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος (ΑΕΕ 2001) αντιπροσωπεύει η ζημία;**	ποσό και % επί του συνόλου		Για το 2003 η Επιτροπή εφαρμόζει εναρμονισμένα μεγέθη 2001 (τελευταία σταθερά μεγέθη), βλέπε Προσάρτημα 1
12	**Η ζημία είναι μεγαλύτερη του ορίου του 0,6% του ΑΕΕ ή των 3 δισεκατομμυρίων ευρώ σε τιμές 2002;**	Ναι/ όχι και συνολικό ποσό της εκτιμώμενης ζημίας σε ευρώ	Άρθρο 2(1)	Για να αντικατοπτρίσει τις τιμές 2002 η Επιτροπή εφαρμόζει αποπληθωριστή στο μέγεθος των 3 δισεκατομμυρίων. Ο πιο πρόσφατος αποπληθωριστής ο οποίος χρησιμοποιήθηκε στον κοινοτικό προϋπολογισμό, βάσει της μακροοικονομικής εξέλιξης της Ένωσης, είναι 1,8%. Επομένως 3 δισεκατομμύρια σε τιμές 2002 αντιστοιχούν σε **3,054 δισεκατομμύρια** σε τιμές 2003 (3 x 1,018). Εάν η απάντηση είναι ναι, δεν χρειάζεται να απαντήσετε στις ερωτήσεις 13 έως 18 (γκρίζα ενότητα). Εάν η απάντηση είναι όχι, ο Κανονισμός 2102/2002 ισχύει μόνο εάν η καταστροφή σε περιφερειακό επίπεδο είναι εξαιρετική και πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στο Άρθρο 2(2), τελευταίο στοιχείο. Για να είναι επιλέξιμες για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ οι περιφερειακές καταστροφές πρέπει να πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια τα οποία «η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει με απόλυτη αυστηρότητα». Πρέπει να υφίστανται κατ' εξαίρεση περιστάσεις έκτακτης καταστροφής, κυρίως φυσικής. Οποιαδήποτε κανονική καταστροφή αναμένεται συνήθως να προκαλέσει εξαιρετικές περιστάσεις. Το γεγονός ότι ο Κανονισμός θεσπίζει ιδιαίτερα αυτήν την απαίτηση υποχρεώνει το αιτών κράτος να παράσχει αποδείξεις που θα τεκμηριώνουν

Αριθμός αναφοράς		***Φύση της απαιτούμενης πληροφορίας***	***Νομική Βάση*** *όπου ισχύει*	***Σημειώσεις + Μεθοδολογία της Επιτροπής σχετικά με την επεξεργασία της αίτησης βάσει του Κανονισμού του ΤΑΕΕ***
				τον εκτός των κανονικών ορίων χαρακτήρα της καταστροφής, η οποία πρέπει να έχει ιδιαίτερα σοβαρές συνέπειες. Το γεγονός ότι ο Κανονισμός προβλέπει μέγιστο ποσοστό μόνο 7,5% (δηλ. 75 εκατομμύρια) επί του ετήσιου διαθέσιμου ποσού του 1 δισεκατομμυρίου του ΤΑΕΕ καταδεικνύει σαφώς ότι η πλειονότητα των περιφερειακών καταστροφών κρίνονται ότι δεν πληρούν τα κριτήρια για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ.
13	**Εάν η ζημία είναι κάτω του ορίου, πληροίται το κριτήριο της γειτονικής χώρας;**	ναι/ όχι	Άρθρο 2(2)	Μια χώρα μπορεί κατ' εξαίρεση να είναι επιλέξιμη για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ εάν έχει πληγεί από την ίδια καταστροφή με εκείνη γειτονικής της χώρας που κρίθηκε επιλέξιμη.
14	**Πληγείσα περιοχή**	διοικητικές περιοχές ή καθορισμός της πληγείσας περιοχής	Άρθρο 2(1)	Καθώς οι καταστροφές δεν σέβονται τα διοικητικά όρια, η αιτούσα χώρα μπορεί, με επαλήθευση από την Επιτροπή, να καθορίσει την περιοχή σύμφωνα με κριτήριο της επιλογής της και τη φύση της καταστροφής. Αυτό πρέπει να περιγράφεται με σαφήνεια στην αίτηση, ενώ πρέπει να αριθμείται και ο πληθυσμός της εν λόγω περιοχής, Το μέγεθος της πληγείσας περιοχής/ πληθυσμού πρέπει να είναι σημαντικό.
15	**Πληθυσμός που κατοικεί στην πληγείσα περιοχή/ περιφέρεια**	αριθμός	Άρθρο 2(2)	Κανονικός πληθυσμός μόνιμων κατοίκων, χωρίς να καταμετρούνται οι τουρίστες κλπ.

Αριθμός αναφοράς		***Φύση της απαιτούμενης πληροφορίας***	***Νομική Βάση*** *όπου ισχύει*	***Σημειώσεις + Μεθοδολογία της Επιτροπής σχετικά με την επεξεργασία της αίτησης βάσει του Κανονισμού του ΤΑΕΕ***
16	**Σε τι βαθμό επλήγη το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού;**	αριθμός ή % επί του συνόλου περιγραφή της φύσης του άμεσου αποτελέσματος	Άρθρο 2(2)	Δεν αρκεί να διαμένει απλά ένα άτομο στην περιοχή. Για να είναι επιλέξιμος ο πληθυσμός πρέπει να έχει υποστεί κάποια μορφή άμεσου αποτελέσματος, όπως είναι η απώλεια ή η ζημία της υγείας ή της περιουσίας ή οικονομική ζημία (π.χ. ανικανότητα άσκησης επαγγέλματος) ή άλλη μορφή σοβαρού προσωπικού πλήγματος, όπως είναι η προσωρινή στέγαση, η αδυναμία παρακολούθησης των μαθημάτων του σχολείου από τα παιδιά κλπ. Μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού θα σημαίνει ποσοστό μεγαλύτερο του 50%. Τα κράτη μπορούν να βασίζουν την αίτησή τους σε περιοχή που έχει πληγεί περισσότερο ακόμη και εάν είναι μικρότερη από την πραγματική πληγείσα περιοχή προκειμένου να πληροίται το κριτήριο του πληθυσμού. Αυτό είναι αποδεκτό, αλλά σε αυτή την περίπτωση η ζημία που δηλώνεται πρέπει να αφορά μόνο την καθορισμένη περιοχή.
17	**Επισημάνετε τις σοβαρές και μακροχρόνιες επιπτώσεις για τις συνθήκες διαβίωσης και για την οικονομική σταθερότητα.**	τεκμηριώστε τον άμεσο αρνητικό αντίκτυπο στον πληθυσμό, όπως είναι η μακροχρόνια διαμονή σε προσωρινές κατοικίες, η μακροχρόνια μη διαθεσιμότητα των κοινών υποδομών (ύδατα, ενέργεια, βασικές υποδομές μεταφορών, τηλεπικοινωνίες κλπ). Τεκμηριώστε σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην απασχόληση ή/ και στην οικονομική δραστηριότητα (σημαντική αύξηση της ανεργίας, σημαντική μείωση της βιομηχανικής ή αγροτικής παραγωγής, σημαντική πτώση του τομέα παροχής υπηρεσιών, π.χ. στον τουρισμό κλπ).	Άρθρο 2(1,2)	Πρέπει να σημειωθεί ότι όσο μικρότερη είναι ή καθορίζεται η πληγείσα περιοχή, τόσο πιο δύσκολο είναι να τεκμηριωθούν οι μακροχρόνιες επιπτώσεις για την οικονομική σταθερότητα της εν λόγω περιοχής. Μακροχρόνια σημαίνει διάρκεια όχι κατά πολύ μικρότερη του ενός έτους.

Αριθμός αναφοράς		***Φύση της απαιτούμενης πληροφορίας***	***Νομική Βάση*** *όπου ισχύει*	***Σημειώσεις + Μεθοδολογία της Επιτροπής σχετικά με την επεξεργασία της αίτησης βάσει του Κανονισμού του ΤΑΕΕ***
18	**Η πληγείσα περιοχή είναι απομακρυσμένη ή απομονωμένη;**	περιγράψτε τον απομακρυσμένο ή απομονωμένο χαρακτήρα της πληγείσας περιοχής, π.χ. νησιωτική ή εξόχως απομακρυσμένη περιοχή	Άρθρο 2(2)	Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται στις απομακρυσμένες ή απομονωμένες περιοχές, όπως οι νησιωτικές και οι εξόχως απόμακρες. Παρόλο που το κριτήριο αυτό δεν εξαιρεί άλλες περιοχές, το γεγονός ότι έχει τεθεί υποχρεώνει τα αιτούντα κράτη να παρέχουν ειδικά αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με το πόσο απομακρυσμένη ή απομονωμένη είναι μια περιοχή.
19	**Εκτιμώμενο κόστος επιλέξιμων ενεργειών (σύμφωνα με το Άρθρο 3 του κανονισμού του ΤΑΕΕ)**	Παράσχετε μεγέθη σύμφωνα με τις ακόλουθες κατηγορίες του κανονισμού: Α. Άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών και εξοπλισμού στους τομείς της ενέργειας, των υδάτων και λυμάτων, των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών, της υγείας και της εκπαίδευσης. Β. Εφαρμογή προσωρινών μέτρων στέγασης και χρηματοδότηση των υπηρεσιών διάσωσης για να αντιμετωπιστούν οι άμεσες ανάγκες του πληθυσμού που επλήγη. Γ. Άμεση διασφάλιση των υποδομών πρόληψης και λήψη μέτρων για την άμεση προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Δ. Άμεσος καθαρισμός των περιοχών που επλήγησαν, συμπεριλαμβανομένων και των φυσικών περιοχών.	Άρθρο 3(1,2)	
20	**Μερίδιο επιλέξιμης δαπάνης σε σχέση με το συνολικό ποσό της άμεσης ζημίας**	%		

Αριθμός αναφοράς		***Φύση της απαιτούμενης πληροφορίας***	***Νομική Βάση*** *όπου ισχύει*	***Σημειώσεις + Μεθοδολογία της Επιτροπής σχετικά με την επεξεργασία της αίτησης βάσει του Κανονισμού του ΤΑΕΕ***
21	**Από ποιες άλλες κοινοτικές πηγές έχετε λάβει έως σήμερα χρηματοδότηση για να καλύψετε τη συνολική ζημία;**	περιγραφή / εκτιμώμενο ποσό (π.χ. χρήση Διαρθρωτικών Ταμείων κλπ)	Άρθρο 6	
22	**Αναφέρετε τις άλλες πηγές χρηματοδότησης** **~ εθνικές** **~ διεθνείς** **~ ασφαλιστική κάλυψη**	περιγραφή / εκτιμώμενο ποσό / % επί της συνολικής ζημίας	Άρθρο 6(2) Άρθρο 4(1)	πρέπει να διευκρινιστούν όλες οι άλλες πηγές χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας και ιδιωτικής ασφαλιστικής κάλυψης που μπορεί να συμβάλουν στην κάλυψη του κόστους επισκευής των ζημιών
23	**Σε ποιο βαθμό ασφαλίζεται η επιλέξιμη δαπάνη;**	Εκτιμώμενο ποσό / μερίδιο επιλέξιμης δαπάνης	Άρθρο 3(3)	Προσδιορίστε σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι επιλέξιμες ενέργειες θα έπρεπε να καλυφθούν ή πράγματι καλύφθηκαν από την ασφάλιση.
24	**Υπάρχει ευθύνη τρίτου μέρους (π.χ. αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»);**	Αναφέρατε εάν αναμένεται να λάβετε οποιαδήποτε αποζημίωση, από ποιον, ποσό		Ισχύει κυρίως σε περιπτώσεις μη φυσικών καταστροφών
25	**Γνωρίζετε εάν η ίδια καταστροφή αφορά και οποιεσδήποτε άλλες χώρες; Εάν ναι, παρακαλούμε αναφέρετε ποια.**		Προοίμιο 6	
26	**Έχετε υποβάλει ή σκοπεύετε να υποβάλετε άλλες αιτήσεις για ενίσχυση από άλλα κοινοτικά μέσα για την ίδια καταστροφή;**	Όνομα μέσου (π.χ. ΕΓΤΠΕ) και πιθανό ποσό		
27	**Σκοπεύετε να υποβάλετε αίτηση για δάνειο από την ΕΤΕπ για δαπάνες που σχετίζονται με την καταστροφή; ποσό**	Εν συντομία περιγράψτε το σκοπό του προσδοκώμενου δανείου της ΕΤΕπ και το ποσό		

Προσάρτημα στις Συνοπτικές Κατευθυντήριες Οδηγίες για τις Αιτήσεις προς το ΤΑΕΕ - Εγχειρίδιο

Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα 2001

(Εκατομμύρια €)

Χώρα	ΑΕΕ 2001	0,6% ΑΕΕ	Κανονικό όριο παρέμβασης 2003
BALGARIJA	15 202.88	91.22	91.22
BELGIQUE-BELGIË	258 869.00	1 553.21	1 553.21
CESKA REPUBLIKA	61 396.57	368.38	368.38
DANMARK	175 220.24	1 051.32	1 051.32
DEUTSCHLAND	2 055 790.00	12 334.74	**3 054.00***
EESTI	5 857.16	35.14	35.14
ΕΛΛΑΔΑ	131 749.00	790.49	790.49
ESPAÑA	642 802.00	3 856.81	**3 054.00***
FRANCE	1 469 211.00	8 815.27	**3 054.00***
IRELAND	97 712.34	586.27	586.27
ITALIA	1 209 964.26	7 259.79	**3 054.00***
KYPROS	10 230.37	61.38	61.38
LATVIJA	8 653.06	51.92	51.92
LIETUVA	13 186.96	79.12	79.12
LUXEMBOURG (GRAND-DUCHÉ)	19 154.76	114.93	114.93
MAGYARORSZÁG	53 260.67	319.56	319.56
MALTA	4 043.74	24.26	24.26
NEDERLAND	424 185.00	2 545.11	2 545.11
ÖSTERREICH	207 785.81	1 246.71	1 246.71
POLSKA	202 503.31	1 215.02	1 215.02
PORTUGAL	119 687.40	718.12	718.12
ROMÂNIA	44 382.65	266.30	266.30
SLOVENIJA	21 766.59	130.60	130.60
SLOVENSKÁ REPUBLIKA	23 489.16	140.93	140.93
SUOMI/FINLAND	134 842.00	809.05	809.05
SVERIGE	242 811.68	1 456.87	1 456.87
UNITED KINGDOM	1 608 443.19	9 650.66	**3 054.00***

* (~ 3 δισεκατομμύρια σε τιμές 2002)